

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNDE GERİ SAYIM

DÜNYA HER GEÇEN GÜN ISINMAYA DEVAM EDİYOR.
EĞER KÜRESEL ISINMAYA KARŞI ÖNLEM ALINMAZSA,
DÜNYANIN SICAKLIĞI DAHA DA ARTACAK.

*seni sevdiğimiz kadar
bizi sevdiğin için
teşekkürler Türkiye.*

KALDER Türkiye Müşteri Memnuniyeti Endeksi'ne göre,

***Üst Üste 8 senedir Türkiye'nin
en sevilen akaryakıt şirketiyiz.***

Opet TMME 2013 yılı 2. çeyrek Akaryakıt İstasyonları Sektörü sonuçlarına göre 81 puan ile birinci olmuştur.

YATIRIMLARIMIZ, GÜCÜMÜZÜN KAYNAĞI

Koç Topluluğu'nun değerli üyeleri,

Koç Topluluğu olarak, kurulduğumuz günden bu yana yatırımlarımızı uzun vadeli bakış açısı ile gerçekleştirirken, ülkemiz için sürdürülebilir değer yaratmaya devam ediyoruz. 2014 yılının ilk yarısında yaşanan dalgalı ekonomik ortama ve jeopolitik risklere karşın, faaliyet gösterdiğimiz alanlarda başarılı sonuçlar elde etmeyi sürdürdük. Yurt dışında artan risk iştahının da katkısıyla, ilk çeyreğe göre yılın ikinci çeyreğinde daha olumlu bir faaliyet ortamı görüldü. Bu dönemde Avrupa'daki toparlanmanın yavaş da olsa devam etmesi de Türkiye'nin ihracatına olumlu etki yaptı. Yılın ikinci çeyreğindeki bu tablo, Koç Holding'in ilk yarıyı finansal sonuçlarına da yansıdı. Koç Holding, 2014 yılının ilk yarısında konsolide bazda toplam 32,2 milyar lira gelir elde ederken, 1,6 milyar lira vergi öncesi kâr ve 1,4 milyar lira ana ortaklığa ait net dönem kârı gerçekleştirdi.

Koç Topluluğu, tarihinin en büyük organik yatırım döneminden geçiyor. Yılın ilk yarısında önemli yatırımları hayata geçirmiştik. Yılın kalan döneminde ise planlanan yatırımların tamamlanmasını hedefliyoruz. Özellikle

cari açığa yılda yaklaşık net 1 milyar dolar pozitif katkı sağlaması öngörülen Tüpraş'ın 2,7 milyar dolarlık Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nde son dönemece girmiş bulunuyoruz. Koç Topluluğu olarak en çok önem verdiğimiz yatırımlardan biri de Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarımız. Tüpraş Ar-Ge Merkezi geçtiğimiz aylarda hizmete girmişti, Ford Otosan'ın yeni Ar-Ge merkezinin inşası ise planlanan şekilde devam ediyor.

Kârlılığımızda önemli payı bulunan finans sektöründeki amiral gemimiz Yapı Kredi'nin bu yıl 70. yaşını kutlamanın gururunu yaşıyoruz. 1944 yılında 1 milyon lira sermaye ve Türkiye'nin ilk özel bankası unvanı ile kurulan Yapı Kredi'nin, köklü deneyimini Koç Topluluğu'nun gücüyle birleştirerek, bugün olduğu gibi yarın da sektörünün önemli oyuncularından biri olacağına eminim.

Bugüne kadar elde ettiğimiz bu başarıları yeni çalışma döneminde de sürdüreceğimize ve Topluluğumuzu daha da ileri taşımak için hep birlikte el ele vereceğimize gönülden inanıyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Turgay Durak
CEO

İmtiyaz Sahibi
Koç Holding A.Ş. Adına
Turgay DURAK (Sahibi)

Genel Yayın Yönetmeni
Oya ÜNLÜ KIZIL

Sorumlu Yönetmen
Şeniz AKAN

Yayın Koordinatörü
Deniz ENBERKER KARAKIŞ

Yayın Kurulu
Serdar TURAN
Emin GÖRGÜN

Yayınlar Direktörü
Serdar TURAN

Editörler
Aynur ŞENOL ALTUN
NESRİN KOÇASLAN
Figen AYPEK AYVACI
Cenk SARIOĞLU

Yönetici Art Direktör
Fatih DUMLU

Art Direktör
Sertan VURAL
Ahmet ÇELİK

Grafik Tasarım
Seval YARAR

Fotoğraf Editörü
Şeref YILMAZ

Özel Projeler Direktörü
Emin GÖRGÜN

Collective

Kollektif Yayıncılık
Reklam Tasarım ve İçerik
Hizm. A.Ş.
Mat-Set Plaza
Yeşilce Mah. Emektar Sk.
No:5 Kat:4
Kağıthane İSTANBUL

Baskı ve Cilt (Matbaa)
Elma Basım
Halkalı Cad. No: 164
B-4 Blok Sefaköy-
Küçükçekmece İSTANBUL
Tel: (0212) 697 30 30
Fax: (0212) 697 70 70

Yayın Türü
Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili
Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı ve resimler
kaynak belirtilmek suretiyle
kullanılabilir.

Bizden Haberler'e ulaşmak
şimdi çok daha kolay. iPad
uygulamamız ile dergimiz
dilediğiniz anda, dilediğiniz
yerde...

İÇİNDEKİLER

04 Gündem

“İkinci Çeyrekte Daha
Olumlu Bir Faaliyet
Ortamı Görüldü”

Tüpraş Net Dönem Kârını
Yüzde 226 Artırdı

Ford Otosan'dan Çin'e
İkinci Kamyon Lisansı

İklim Değişikliğine Karşı
“Geleceğe Yol Al”

Opet'in İnsan Kaynakları
Ödüllendirildi

Setur Engelleri Kaldırıyor

Bilkom, Dünya Devi
Asus ile Anlaştı

08

08

“Büyümemizi Sürdürmek İçin Fırsatları Takip Ediyoruz”

Kaynakları daha verimli kullanmak, kârlılığı ve büyümeyi sürdürebilmek adına, daha yüksek katma değer yaratabilecekleri alanlara odaklanmayı tercih ettiklerini anlatan Koç Holding Turizm, Gıda ve Perakende Grubu Başkanı Tamer Haşimoğlu, “İş süreçlerimizi sürekli gözden geçirip yenileyerek, pazar ve çevre koşullarını izleyerek büyümeye devam edeceğiz” dedi.

14

Yapı Kredi 70 Yılın Birikimiyle Geleceğe Uzanıyor

70. yaşını kutlayan Yapı Kredi, tarihinde pek çok ilki barındırıyor. Banka; Türkiye'nin bilgisayarla ilk işlem yapan, ilk online uygulamayı başlatan, Türkiye'yi kredi kartıyla tanıştıran, özel bankacılıkta fark yaratan ilk ulusal özel bankası olma özelliğini taşıyor.

14

18

Hava Olaylarının Sorumlusu: Küresel Isınma

Küresel ısınmanın etkisiyle aşırı uçlara kaçan yağmur, dolu, hortum gibi doğa olaylarının etkilerini bu yaz Türkiye önemli ölçüde yaşadı. Uzmanlar, henüz tam olarak “İklim değişiyor” diyemeseler de bundan sonraki dönemlerde aşırı hava olaylarının yaşanmaya devam edeceğinin haberini veriyorlar.

18

34

“Hareket Demek Yaşamak Demek”

Hollanda’da yaşayan tiyatro oyuncusu ve yazar Funda Müjde, üç tekerlekli engelli bisikletiyle Amsterdam’dan İstanbul’a doğru yola çıktı. Müjde, üç ay süren bu yolculuğun hikayesini ve zorluklarını Bizden Haberler Dergisi’ne anlattı.

40

Bir Yaşam Üstadı: Aydın Boysan

Yazmayı, okumayı, insanlarla sohbet etmeyi seven Aydın Boysan şimdilerde Etiler’de boğaz manzaralı evinin balkonunda çok sevdiği çiçekleriyle ilgilenerek çalışmalarına devam ediyor.

22

22

Prof. Dr. Kerem Alkin’den Dünya Gündemi

Nişantaşı Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kerem Alkin, Bakış Açısı bölümünün bu ayki konuğu... Fotoğraflarla dünyanın gündemindeki olayların gerçekte neler ifade ettiğini yorumlayan Alkin, Türkiye’de konutta bir balon riskinden Portekiz’deki bir bankanın Avrupa için önemine kadar pek çok konuda değerlendirmelerini paylaşıyor.

26

İnsan Kaynakları’nda Yenilikçi Yaklaşımlar

Koç Holding İnsan Kaynakları Direktörlüğü’nün yenilikçi uygulamaları uluslararası arenada ödüllendirilmeye devam ediyor. Koç Topluluğu İnsan Kaynakları Direktörlüğü “KPI (Kritik Performans Göstergeleri) Takip ve İnsan Kaynakları Süreç İyileştirme Projesi” ile Uluslararası Stevie Ödülleri’nde iki kategoride ödüle layık görüldü.

28

“Opet Teknolojisi İşimizi Kolaylaştırıyor”

Ankara’da Opet Bayisi olarak dört noktada hizmet veren Uzaltaş Petrol, Opet markasının gücü ve yenilikçi vizyonu ile gelecek dönemde daha çok müşteriye ulaşmayı planlıyor.

44

“Müzik ile Aramızda Müşterek Bir Hesap Açtık”

Dünyaca ünlü arp sanatçısı Şirin Pancaroğlu’nun, Türkiye’ye dönmesinin üzerinden neredeyse 14 yıl geçti. Sanatçı bu 14 yıl içerisinde hem müziğini Türk kültürüyle besledi hem de Türkiye’yi alışkın olmadığı bir tınısı olan arpın sakinleştirici sesiyle tanıttı.

KOÇ HOLDİNG

“İkinci Çeyrekte Daha Olumlu Bir Faaliyet Ortamı Görüldü”

KOÇ HOLDİNG, YILIN İLK YARISINDA 1,4 MİLYAR LİRA ANA ORTAKLIĞA AİT NET DÖNEM KÂRI ELDE ETTİ. KOÇ HOLDİNG CEO'SU TURGAY DURAK, ÖZELLİKLE YURT DIŞINDA ARTAN RİSK İŞTAHININ DA KATKISIYLA, İLK ÇEYREĞE GÖRE DAHA OLUMLU BİR FAALİYET ORTAMININ GÖRÜLDÜĞÜNE DİKKAT ÇEKTİ.

Koç Holding, 2014 yılının ilk yarısında konsolide bazda toplam 32,2 milyar lira gelir elde ederken, 1,6 milyar lira vergi öncesi kâr ve 1,4 milyar lira ana ortaklığa ait net dönem kârı gerçekleştirdi. 1,4 milyar liralık konsolide net kârın 382 milyon lirası enerji, 344 milyon lirası finans, 333 milyon lirası otomotiv, 107 milyon lirası dayanaklı tüketim, 269 milyon lirası da diğer* sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerden elde edildi.

Koç Holding'in 2014 ilk yarı finansal sonuçlarını değerlendiren Koç Holding CEO'su Turgay Durak, Türkiye ekonomisinde yerel seçimler sonrasında, yurt dışında artan risk iştahtının da katkısıyla, ilk çeyreğe göre daha olumlu bir faaliyet ortamının görüldüğünü belirtti. Özellikle Nisan ve Mayıs aylarında tüketici ve yatırımcı güvenindeki artış ile

32,2

 Milyar TL

KOÇ HOLDİNG 2014 YILI
İLK YARI KONSOLİDE GELİRLERİ

2,8

 Milyar TL

KOÇ HOLDİNG 2014 YILI
İLK YARI KOMBİNE YATIRIMLAR

faizlerdeki düşüşe dikkat çeken Durak şunları söyledi: “Avrupa’da toparlanma yavaş da olsa devam ediyor. Bu durum Türkiye’nin ihracatına da olumlu etki yapmayı sürdürüyor. 2014 yılının ilk yarısı itibarıyla bankacılık sektöründe büyüme trendi devam etti. Otomotivde ise

otomobil fiyatlarındaki artış, ÖTV zammı, taşıt kredilerine getirilen sınırlamalar ve seçim öncesinde düşük seyreden tüketici güveni gibi faktörler sonucunda yılın ilk yarısında beklendiği şekilde daralma gördük. Ancak ihracatın artarak sürüyor olması sektöre can simidi oldu. Beyaz eşya pazarı ise ikinci çeyrekte toparlanarak geçen yıla paralel seyretti ve böylece ilk yarıdaki daralma azaldı. Beyaz eşya pazarında da ihracattaki artış Avrupa’da ki olumlu seyrin etkisiyle devam etti. Kurlardaki artışa bağlı yükselen petrol ürünü fiyatları ise 2014 yılının ilk yarısında talepteki büyümeyi sınırlandırdı.”

“YATIRIMLARIMIZ DEVAM EDECEK”

2014’ün ilk yarısında Ford Otosan Yeni-köy Fabrikası’nın ve TürkTraktör Sakarya Erenler Fabrikası’nın açılışlarını gerçekleştirdiklerini hatırlatan Turgay Durak, “2014 yılının ilk yarısında gerçekleşen kombine yatırımlarımız bir önceki yılın aynı dönemine oranla yüzde 8 artış kaydederek 2,8 milyar TL’ye yükseldi. Yılın geri kalan döneminde de yatırımlarımıza aynı kararlılıkla devam edeceğiz” dedi.

Cari açığa yıllık yaklaşık net 1 milyar dolar pozitif katkı sağlaması öngörülen 2,7 milyar dolarlık Fuel Oil Dönüşüm Projesi’nde son döneme girildiğini söyleyen Turgay Durak, “Kasım ayında tamamlanarak 3,5 milyon tonu beyaz ürün olmak üzere yılda 4,2 milyon ton ürün üretecek olan proje sayesinde, Tüpraş rafinerileri tam kapasite çalışabilecek ve Türkiye’nin dizel ihtiyacının önemli kısmı yerli üretimle karşılanabilecek. Yine geçtiğimiz aylarda açılışını gerçekleştirdiğimiz Tüpraş Ar-Ge Merkezi de enerji ve akaryakıt sektörlerine ait ilk ve tek Ar-Ge merkezi olarak çalışmalarına başladı” dedi.

Ford Otosan’ın İnönü Motor Test Merkezi’ni geçtiğimiz ay hizmete açtığını, şirketin yeni Ar-Ge merkezinin inşasının ise planlanan şekilde sürdüğünü hatırlatan Durak, “Tofaş’ın Bursa fabrikasından çıkacak Doblo’ların 2014 yılı sonundan itibaren ABD’ye ihraç edilmesini heyecanla bekliyoruz” diye konuştu.

2014 YILI İLK YARI SONUÇLARI İÇERİSİNDE SEKTÖRLERİN PAYI

*KİPTAŞ ile müşterek geliştirilen proje kapsamında teslim alınan gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerleri ile ölçümü kapsamında oluşan 239 milyon TL vergi sonrası net kâr etkisini içermektedir.

Tüpraş Net Dönem Kârını Yüzde 226 Artırdı

TÜPRAŞ, 2014 YILININ İLK YARISINDA NET DÖNEM KÂRINI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ARTIRARAK OPERASYONEL VE FİNANSAL BAŞARILARINI ARTIRACAĞININ SİNYALİNİ VERDİ.

Tüpraş, yılın ilk yarısındaki net dönem kârını yüzde 226 oranında artırarak 869 milyon liraya çıkardı. Tüpraş tarafından yapılan yazılı açıklamada, finansal verilere bakılarak satış miktarında ve Akdeniz ürün fiyatlarındaki düşüşe rağmen döviz kurundaki yüzde 19,4'lük yükselişin olumlu etkisinin altı çizildi. Buna göre, Tüpraş'ın satış gelirlerinde, bir önceki yıla oranla yüzde 3,1 artış görüldü. Açıklamada, geçen yıl 77 milyon lira düzeyinde olan vergi öncesi zararın, bu dönemde

faaliyet kârındaki artışın etkisiyle 49 milyon lira vergi öncesi kâra dönüştüğü vurgulandı ve net dönem kârının ise Fuel Oil Dönüşüm Projesi

yatırım teşvikinden kaynaklanan 727 milyon lira ertelenmiş vergi geliri nedeniyle 869 milyon lira olduğu ifade edildi.

OTOMOTİV

Ford Otosan'dan Çin'e İkinci Kamyon Lisansı

FORD OTOSAN TEKNOLOJİSİNE SAHİP KAMYONLAR, DÜNYANIN EN BÜYÜK KAMYON PAZARI ÇİN'DE ÜRETİLECEK.

Ford Otosan, Ford Motor Company ve Ford Global Technologies LLC, Jiangling Motors Corporation Ltd. ve kuruluşu JMC Heavy Duty Vehicle Co. Ltd. şirketleri arasında teknoloji lisans anlaşması imzaladı. Bu kapsamda, Ford Otosan mühendisleri tarafından geliştirilen Ecotorq motorlarının ardından, kamyonların şasi ve kabinlerinin de üretimi Çin'de gerçekleştirilecek ve bu lisans ile komple kamyon lisansı tamamlanmış olacak.

Tamamen Ford Otosan mühendisliğine sahip Ecotorq motorlarla üretilen kamyonlar JMC markası ile satışa sunulacak. Bunun için JMC, Ford Otosan'a 8 milyon euro başlangıç ücreti ödeyecek. Lisans anlaşması, üretimin başlayacağı 2016 yılından itibaren 12 yıl boyunca geçerliliğini koruyacak ve birim başına ortalama lisans bedeli şasi için 390 euro, kabin için ise 39 euro olacak.

Ford Otosan Genel Müdürü Haydar Yenigün konuyla ilgili olarak yaptığı

açıklamada, 1959 yılından bu yana 180 bin adedin üzerinde kamyon ve 550 bin adedin üzerinde motor ürettiğini belirtti. Ağır ticari ve dizel motorlardaki Ar-Ge birikiminin bu üretim kapasitesine eklenmesiyle Ford Otosan'ın mühendislik gücünün global başarılarla taçlandığını ifade eden Yenigün, "Ford Otosan'ın global arenadaki yeri ve global mühendislik gücü ile Türkiye ekonomisine ve otomotiv sektörüne katma değer sağlamaktan dolayı gurur duyuyoruz" dedi.

ENERJİ

İklim Değişikliğine Karşı “Geleceğe Yol Al”

GELECEK KUŞAKLARA DAHA YAŞANABİLİR BİR DÜNYA BIRAKMAK İÇİN “GELECEĞE YOL AL” PROJESİNİ BAŞLATAN AYGAZ, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE ETMEYE HAZIRLANIYOR.

Aygaz, iklim değişikliğini gündemin ana maddesi haline getirmek, insanların bu konuda bilinçlenmelerini sağlamak için “Geleceğe Yol Al” projesini hayata geçirdi. Proje kapsamında, kamuoyu, düzenlenen saha etkinlikleri, basın, internet ve sosyal medya paylaşımlarıyla, iklim değişikliği hakkında bilgilendiriliyor.

Temmuz ayında İstanbul’da başlayan proje kapsamında; Kocaeli, Bursa, İzmir, Aydın, Adana, Antalya, Konya, Kayseri, Samsun ve Gaziantep’te saha çalışmaları gerçekleştirilecek ve etkinlikler 1 Kasım’da son bulacak. Uzay kapsülü şeklindeki eğitim modülünü ziyaret eden katılımcılar, kapsül içinde geçirdikleri süre boyunca, animasyon videoları ve dokunmatik ekranlar yardımı ile iklim değişikliğine karşı alınabilecek tedbirleri öğreniyorlar.

Aygaz, bu proje ile Avrupa Komisyonu tarafından geleceğin yakıtları arasında gösterilen LPG’ye de dikkat çekiyor. Projenin internet sitesinde iklim değişikliğine yol açan faktörlerin ve iklim değişikliğinin çevre, sağlık ve ekonomi üzerinde yaratacağı etkilerinin anlatılmasının yanı sıra tüketicilere günlük alışkanlıklarında yapacakları küçük değişikliklerle nasıl büyük bir fark yaratabilecekleri de gösteriliyor. Bu kapsamda sitede ulaşımda karbon ayak izini en aza indirmek için yararlanılabilecek seçeneklerden biri olan otogaz dönüşümüne değiniliyor.

ENERJİ

Opet’in İnsan Kaynakları Ödüllendirildi

İŞ DÜNYASININ PERFORMANSINI DEĞERLENDİREN ULUSLARARASI STEVIE ÖDÜLLERİ’NDE DAHA ÖNCE DÖRT KEZ ÖDÜL ALAN OPET, BU YIL DA “İNSAN KAYNAKLARI” KATEGORİSİNDE ÖDÜLE LAYIK GÖRÜLDÜ.

Bu yıl 11.’si düzenlenen Uluslararası Stevie Ödülleri’nde Opet, İnsan Kaynakları Yönetimi Çözümleri kategorisinde “Yılın En İyi Ürün ve Hizmeti” alanında, İK ve Mobil İK uygulamalarıyla Uluslararası Stevie Ödülü’ne sahip oldu. Önceki yıl Enerji katego-

risinde “Yılın Şirketi”, Sağlık, Güvenlik ve Çevre Programı kategorisinde ise “Temiz Tuvalet Kampanyası” ile iki ödül birden alan, buna ilave olarak 2013 Uluslararası Stevie Ödülleri’nde “En İyi Müşteri Hizmetleri” ve “Müşteri Hizmetlerinde İnovasyon” alanında iki

ödüle daha layık görülen Opet, bu yıl da bu organizasyonda ilk üçe girerek başarısını uluslararası alanda kanıtladı.

Ödül alan “Katma Değer Üreten İnsan Kaynakları Projesi”, akıllı telefon ve tabletler için tasarlanan mobil insan kaynakları uygulamaları, e-imza çözümleri ve 7/24 çalışan destek hattı modüllerini kapsıyor. Mobil İK Sistemleri ise, Opet çalışanlarına ve yöneticilerine, İK süreçlerini, onay ve e-imza prosedürlerini her yerden takip etme olanağı sunuyor.

Setur Engelleri Kaldırıyor

TURİZM ALANINDA VERDİĞİ HİZMETLERLE SEKTÖRÜNDE ÖNE ÇIKAN SETUR, ENGELSİZ BİR DÜNYA İÇİN ENGELSİZ ERİŞİM DERNEĞİ ÜYELERİ İLE TURİZMCİLERİ BULUŞTURDU.

Setur, Engelsiz Erişim Derneği ile birlikte gerçekleştirdiği “Turizmde Erişilebilirlik Semineri”nde turizmcilerle engelli misafirleri bir araya getirdi. Toplantıda, taraflar arasındaki beklentiler ortaya kondu ve Setur’un engelsiz.setur.com.tr sitesinin nasıl daha kullanışlı olabileceği yönünde geri bildirimler alındı.

Seminerde konuşan Engelsiz Erişim Derneği Başkanı Adem Vural; “Bizler

hayatın her alanından eşit yararlanmak istiyor, erişilebilirlik kriterleri doğrultusunda yaşamayı arzu ediyoruz. Son dönemlerde ortaya çıkan engelliler için özel tasarlanan tatil köyleri vb. uygulamaları doğru bulmuyoruz” dedi ve konuşmasına şu sözlerle devam etti: “Mevcut turizm yatırımlarında engellilerin rahat kullanabileceği değişikliklere gidilmesini hem daha maliyetsiz hem de daha doğru buluyor ve destekliyoruz.”

Setur

Setur Pazarlama ve Kurumsal İletişim Müdürü Selen Sözer ise konuşmasında “Setur olarak faaliyet gösterdiğimiz alanlarda, fiziki şartları iyileştirmenin yanı sıra sizlerin ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran bir yaklaşımla yeni ürün ve hizmetler geliştirmeye odaklandık. Engelli dostu web sitemiz olan engelsiz.setur.com.tr’yi açarak sektörde bir ilki gerçekleştirdik. Engelsiz Erişim Derneği üyeleri ve turizmcilerin buluşmasına ön ayak olduğumuz bu toplantı ile almış olduğumuz görüşler doğrultusunda ise yakın zamanda mevcut sitemizi de görme engelli misafirlerimizin kullanıma uygun hale getireceğiz” dedi.

BİLGİ GRUBU

Bilkom, Dünya Devi Asus ile Anlaştı

TEKNOLOJİ ALANINDA DÜNYANIN EN DEĞERLİ MARKALARINI TÜKETİCİ İLE BULUŞTURAN BİLKOM, DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR SEKTÖRÜNÜN LİDERLERİNDEN BİRİ OLAN ASUS’UN YETKİLİ DAĞITIMCISI OLDU.

Bilkom, alanında dünyanın en değerli markalarından biri olan Asus ile anlaşma imzaladı. Bu anlaşma ile yeni Zenfone telefon ailesinin Türkiye pazarındaki dağıtımını Bilkom üstlenecek.

Teknoloji ve perakende sektöründe gerçekleşen bu büyük işbirliği ile ilgili açıklama yapan Bilkom Genel Müdürü Cömert Varlık, teknoloji pazar portföylerine Asus’u dâhil etmekten mutluluk duyduklarını belirtti. Bilkom’un odaklan-

dığı katma değerli dağıtım stratejisi, iş anlayışı ve ilkelerine Asus’un uyuyor olması nedeniyle bu anlaşmanın gerçekleştiğini dile getiren Varlık, “Zenfone gibi son derece şık ve güzel bir seriyi perakende sektörü üzerinden çok yakında piyasaya sunacağız” dedi.

Türkiye’deki tüketicilerin dünyanın en son teknolojiyle tanışması ve en verimli şekilde kullanması için birçok çalışma yaptıklarını söyleyen Varlık, Bilkom’un

“Dijital Yaşam Koçluğu” mottosunun ülke genelinde kabul gördüğünü ve tüketiciler için “Bilkom Güvencesi”nin önemli bir tercih unsuru olduğunu vurguladı. “Asus ile Bilkom’un dağıttığı markalardaki ‘temsil gücünün’ ve odaklanmanın altını çizmeyi özellikle istiyoruz. Çünkü biz yüzlerce markayı getirmek ve temsil etmek yerine, markayı layıkıyla temsil etmeyi, satıştan servise, müşteri memnuniyetine kadar detaylı bir operasyonu yönetmeyi hep doğru bulduk ve bulacağız” diyen Varlık, Bilkom’un “seçici ancak yeni işbirliklerine açık” olduğunu sözlerine ekledi.

Asus’un Sorumlu Ülke Müdürü Bora Aras ise, yapılan anlaşmayı şu sözlerle değerlendirdi: “Bilkom, Türkiye pazarında, taşıdığı markalara pazarlama, dağıtım kanalları, satış sonrası hizmetlerde sağlamış olduğu katma değerle önemli bir oyuncu olduğunu ispatlayan bir kuruluş. Bu nedenle yeni ürün ailemizin başarısı ile temsil edilmesi konusunda Bilkom’u tercih ettik. Tüketici nezdinde güven unsuru olarak kabul edilen Bilkom hizmetlerinin, Asus ürünleri için de eksiksiz yerine getireceğini bilmek bizi mutlu ediyor.”

“Büyümemizi Sürdürmek İçin Fırsatları Takip Ediyoruz”

KAYNAKLARI DAHA VERİMLİ KULLANMAK, KÂRLILIĞI VE BÜYÜMEYİ SÜRDÜREBİLMEK ADINA, DAHA YÜKSEK KATMA DEĞER YARATABİLECEKLERİ ALANLARA ODAKLANMAYI TERCİH ETTİKLERİNİ ANLATAN KOÇ HOLDİNG TURİZM, GIDA VE PERAKENDE GRUBU BAŞKANI TAMER HAŞİMOĞLU, “İŞ SÜREÇLERİMİZİ SÜREKLİ GÖZDEN GEÇİRİP YENİLEYEREK, PAZAR VE ÇEVRE KOŞULLARINI İZLEYEREK BÜYÜMEYE DEVAM EDECEĞİZ” DEDİ.

Koç Holding Turizm, Gıda ve Perakende Grubu, 2014 yılında pek çok yeni yatırım imza attı. Özellikle gıda ve turizm alanında gerçekleştirdiği önemli yatırım kararlarıyla büyümesine ivme kazandıracağı sinyallerini veren Grubun, bu alanlara yaptığı yatırımların tam yıl etkisinin 2015 yılında alınması planlanıyor. Bu yıl, Turizm, Gıda ve Perakende Grubu şirketlerinin toplam satışlarında, geçen yıla oranla %13'lük bir büyüme öngördüklerini söyleyen Koç Holding Turizm, Gıda ve Perakende Grubu Başkanı Tamer Haşimoğlu, yılsonu satışlarının da 5,5 milyar TL seviyesinde olmasını beklediklerini belirtiyor.

Maret ve Harranova tesislerini satan Tat Gıda, Moova markasını bünyesine kattı. Bu operasyonların gruba nasıl bir katkısı olacak?

Türkiye’de yaklaşık 90 milyar TL büyüklüğünde bir hızlı tüketim ürünleri pazarı var. Bunun yarısını gıda ve içecek sektörü oluşturuyor. Gıda ve içecek harcamaları, hane halkının tüketim harcamaları içinde %20 ile konut/kiradan sonra en fazla yer tutan ve sürekli büyüyen bir kalem.

Tat Gıda, toplam gıda sektörünün ağırlıklı olarak domates ürünleri, süt ürünleri, et ürünleri ve makarna alt segmentlerinde faaliyet gösteriyordu. Her biri farklı kanallardan hammadde sağlayan, farklı üretim teknolojileri kullanan ve farklı dağıtım kanalları ve yöntemleri ile tüketiciye ulaşan işlerdi. Biz kaynaklarımızı daha verimli kullanmak, kârlılığımızı ve büyümemizi sürdürebilmek adına, sektörün geleceği ve pazarın durumunu da dikkate alarak daha yüksek katma değer yaratabileceğimiz alanlara odaklanmayı tercih ettik. Bu stratejinin ilk uygulaması, şarküteri ve et ürünlerini ürettiğimiz Maret markasını, bina, arsa ve ekipmanları ile birlikte devretmek oldu. 6 Ağustos’ta satışın tamamlanması ile et ürünleri alanındaki faaliyetimiz sona erdi.

Bunun yanı sıra Haziran ayında, bir süredir atıl durumda olan Harranova’daki tarım işletmesi ve domates işleme tesisinde Koç Topluluğu olarak sahip olduğumuz toplam %90 oranındaki hisseyi, Harranova sermayesinde %10 paya sahip The Morning Star Company’ye devretmek

üzere sözleşme imzaladık. Bu suretle, domates işinde tarım faaliyetini sonlandırarak üretim, pazarlama ve satış odaklanma yolunu seçtik. Bu devir ile birlikte, Harranova şirketinin portföyünde bulunan müşterilerimize Tat bünyesinden hizmet etmeyi planlıyoruz. Amacımız tedarik sürecinden, üretim, dağıtım ve pazarlama süreçlerine kadar en iyisini yapabildiğimiz alanlarda var olarak büyümek.

Bu satışlardan sağladığımız kaynak, büyümeyi istediğimiz alanlarda yatırım yapmak ve Tat Gıda’nın finansal yapısını güçlendirmek için kullanılacak. Bunun bir örneği olarak, Temmuz ayı başında, Moova Gıda San. ve Tic. AŞ.’nin tamamı için satın alma sözleşmesi imzaladık ve geçtiğimiz günlerde hisse devrini ger-

çekleştirdik. Moova peynir üretimi ve süt işleme tesisi, Batı Bölgelerdeki süt kaynaklarına yakın olmasının yanı sıra, 2011 yılında devreye girmiş yeni ve modern bir tesis. Bu bize, mevcut fabrikalarımızdaki bazı prosesleri buraya kaydırma ve tesisteki altyapıyı yeni ürün yatırımları için kullanma imkanı da verecek.

Süt ve süt ürünleri alanındaki iki marka SEK ve Moova nasıl konumlandırılacak?

Sek markasında yenilikçi ürünlerle portföyü genişletiyoruz. Amacımız, katma değerli ürünlerin portföydeki ağırlığını artırmak. Bu doğrultuda, örneğin “atıştırmalık” dediğimiz taze peynirler, sütlü tatlılar gibi ürün gruplarını da Sek portföyüne katmak istiyoruz.

Sek’de peynir portföyümüz kısıtlıydı ve üretimde kapasite problemimiz vardı. Bu sebeplerle, bir süredir yeni bir tesis arayışında idik. Moova hem yeni tesis arayışımıza ve kapasite ihtiyacımıza, hem de peynir portföyümüzdeki kısıtlıya cevap veren bir yatırım oldu.

Sek çok köklü, bilinirliği yüksek ve yaygın bir marka. Bu nedenle, süt ürünlerinde Sek markasını kullanmaya devam edeceğiz, ancak bazı seçilmiş alt kategorilerde de Moova markasını kullanabiliriz.

Tat Gıda salça, süt, süt ürünleri ve makarna dışında yeni alanlara yönelecek mi? Yeni yatırım planlarınız hakkında bilgi verebilir misiniz?

Tat Gıda, 2013 Aralık ayında

Türkiye’de ilk olarak çocuk meyve suyunu pazara sunmak üzere Polonyalı MASPEX şirketi ile %50-50 ortaklık kurdu. Tedi markalı havuç bazlı meyve suları Şubat ayında raflarda yerini aldı. Türkiye gıda ve içecek sektörünün %24’ünü meyve suları ve gazlı içeceklerin yer aldığı “alkolsüz içecekler” oluşturuyor. Öte yandan Türkiye nüfusunun %25’i, Tedi’nin hedeflediği 14 yaş altı kesim. Türkiye’de kişi başına meyve suyu tüketimi yıllık 7 litre ile Avrupa ortalaması olan 21 litrenin oldukça gerisinde. Yurt içi pazarda Tedi’nin konumunu sağlamlaştırdıktan sonra, önümüzdeki dönemde farklı içecek kategorilerinde büyüme ve çevre ülkelere ihracat opsiyonlarını değerlendireceğiz.

"Yılsonunda, Koçtaş mağaza sayısı 44'e, Fix mağaza sayısı 8'e ulaşacak."

Tat Gıda'da yatırım kararlarımıza esas teşkil eden üç temel stratejimiz var: Mevcut kategorilerimizde yeni, katma değeri yüksek ve yenilikçi ürünler ilave etmek. Örneğin Sek, pastörize süt pazarının lideri olarak bu yıl içinde, gerçek meyveden ve gerçek çikolatadan üretilen SEK Çocuk Sütleri ve yetişkinler için SEK Kahveli İçecekleri piyasaya sürdü. Bu ürünlerle Sek, sadece kendi portföyünü değil, pastörize ürün pazarını da büyütüyor. Bir diğer stratejimiz, Tat Gıda portföyü ile uyumlu olan ve pazarlama, satış, dağıtımda sinerji oluşturacak ve şu anda faaliyet göstermediğimiz yeni kategorilere girmek. Bu konuda araştırmaya ve çalışmaya devam ediyoruz. Son olarak, önümüzdeki dönemde kendi markalarımızla ihracata ağırlık vermek de hedeflerimiz arasında yer alıyor.

Koçtaş'ın, yılsonuna kadar yeni açacağı mağazalarla birlikte büyüme hedefi de geçen yıl olduğu gibi en az %10 olarak belirlendi. Bu hedefe ulaşmak adına 2014 yılı sonuna kadar nasıl bir planlama yapıldı?

2014 yılı ev geliştirme pazarında sıra dışı bir yıl oldu. 2013'te Praktiker'in çıkışının ardından, 2010 yılında Türkiye pazarna giren Avusturyalı Baumax ve Fransız Leroy Merlin de henüz dördüncü yılları

Gıdada yeni ürünler, yeni kategoriler ve markalı ihracata ağırlık vereceğiz.

dolmadan ülkeden çıkış kararı alarak mağazalarını kapatma sürecine girdiler.

Pazardaki gelişmeler bize, maliyet kontrolü ve verimliliğin giderek daha fazla ön plana çıktığını ve uygun ürün ve hizmetlerin sunumu konusunda Türk tüketicisini yakından tanımanın önemli bir avantaja dönüştüğünü gösteriyor. Biz de bu amaçla iş modelimizi sürekli yeniden sorguluyor ve kendimizi geliştirmeye gayret ediyoruz. Portföyümüzde bulunan 33.000 kalem ürün için yaptığımız kategori değerlendirmesinin sonuçlarına göre, yakın zamanda müşterilerimizin karşısına çok daha rekabetçi bir ürün gamı ve fiyat konumlandırması ile çıkmayı planlıyoruz.

Diğer taraftan mağaza sayısını artırarak büyümeye devam ediyoruz. Mart ayında ikinci Adana mağazasını ve Mayıs ayında

"Son dönemde satışlardan sağlanan kaynak, Tat Gıda'nın finansal yapısını güçlendirmek ve yeni yatırımlara kaynak sağlamak için kullanılacak."

"Mall of İstanbul" mağazasını açarak 235.000 m2 satış alanına ulaştık. "Mall of İstanbul" mağazası, uzun süredir ortağımız Kingfisher Grubu'na bağlı B&Q ile beraber yürüttüğümüz kategori çalışmalarının ve "kolay yeni nesil" mağazacılık konseptinin ilk uygulaması. Yılsonuna kadar bir Koçtaş mağazası daha açarak 2014'ü 44 mağaza ve %12'lik büyüme ile kapatacağız.

Ayrıca, ev geliştirme sektöründe yeni bir formatı da yeni bir marka ile geliştirmeye başladık. "Koçtaş Fix" çok daha küçük formatta, 200 m2'nin altındaki büyüklükte mağazalarla, "organize nalbur" diyebileceğimiz bir format. İlk Fix mağazasını 2012'de açtık. Bu mağazaların sayısını da yılsonunda 8'e ulaştıracağız.

Geleneksel kanalların ağırlığının sürdüğü yapı marketleri sektöründe organize perakendenin payının artması için neler yapılması gerekiyor? Türk halkının Avrupa ve ABD'deki kadar DIY "Kendin Yap" konseptini sevmeyi söyleyebilir miyiz?

Türk tüketicisi, Avrupa'da 50 yıldır mevcut olan "Kendin yap" konsepti ile çok daha geç tanıştı. Geçen yıllarda, Koçtaş'ın tüketiciyi DIY fikrine alıştırmakta çok önemli rol oynadığını söyleyebiliriz.

“Bu yıl yaptığımız yeniden yapılanma operasyonlarının tam yıl etkisini, 2015 yıl sonu finansal neticelerinde göreceğiz.”

Koçtaş hizmet kalitesini hep ön planda tutarak mağazalarında her zaman donanımlı, bilgili, güler yüzlü ve yeterli sayıda personeli hazır bulundurarak, tüketiciye sadece ürün değil aynı zamanda hizmet sattı. Özellikle yeni nesil müşteriler evini düzenlemeyi, bu yönde araştırmayı ve kendi stilini kendisi yaratmayı seviyor. Ayrıca, çalışan ve gelir seviyesi yükselen kadın nüfusunun artmasının da Türkiye’de DIY pazarının büyümesinde önemli etkisi oldu. Yine de, ev yenileme konusunda kendisi yapmaya alışkın olmayan veya bu fikre sıcak bakmayan tüketiciler için ise, ürün kurulumu ve montajdan ‘Anahtar Teslim Ev Yenileme Hizmeti’ ne kadar geniş bir yelpazede hizmet seçeneği sunuyoruz.

Öte yandan, bahsettiğimiz hızlı büyümeye rağmen, yapı marketleri pazarının halen yaklaşık %87’sini geleneksel perakendeciler oluşturuyor. Büyümek için daha bir hayli mesafe var. Koçtaş mağaza formatımıza uygun yer arayışlarımızda, özellikle büyük şehirlerde istediğimiz büyüklük ve standartlarda yer bulmakta zaman zaman zorluk yaşıyoruz. Fix formatımız, tüketiciye kolaylık sağlamak için şehir içinde ve kolay erişilebilir noktalarda yer alıyor. Tüketiciler, gündelik tamir ve bakım işlerinde gereken ürünleri, yine

mağaza personelinin bilgi ve danışmanlığı ile alabiliyor. Ayrıca, 200 m2’de sunduğumuz 3.500 kalem ürünün yanı sıra, mağazalarda yer alan ekranlardan 9.000 ilave ürün kalemi daha görülebilir ve mağazada veya adreste teslim alınmak üzere sipariş edilebiliyor. Fix formatı ile Koçtaş, bir anlamda pazarın çok büyük olan geleneksel kısmında gördüğü potansiyeli, fırsata dönüştürmeyi hedefliyor.

YATIRIMLARIN ETKİSİ 2015’TE GÖRÜLECEK

Turizm, Gıda Perakende
Grubu’nun yılsonu hedefleri

5,5

MİLYAR TL

SATIŞ HEDEFİ

%13

BÜYÜME HEDEFİ

Fenerbahçe Kalamış Yat Limanı’nın 30 yıl süre ile işletme hakkı devri yöntemiyle özelleştirilmesi ihalesinin nihai pazarlık görüşmelerinde 664 milyon dolar ile en yüksek teklifi Koç Holding verdi. Buradaki yatırımlara ilişkin bilgi verebilir misiniz?

Devire ilişkin Rekabet Kurumu ve Özel-
leştirme Yüksek Kurulu onayları alındı.
Devir sözleşmesinin imzalanmasının
ardından, gerekli izinler ve ruhsatlar al-
narak 2015 yılı içinde yatırıma başlamayı
planlıyoruz. 3 yıllık bir dönemi kapsaya-
cak olan yatırımlar, tüm deniz inşaatları ve
yüzer iskeleler ile karada yer alacak ticari,
turizm, teknik ve idari yapıların inşaatlarını
kapsıyor. Elbette otopark, çevre düzen-
lemesi gibi gereklilikler de var. Yatırım
tamamlandığında, kullanılabilir deniz alanı
bugünkünün %65 üzerinde olacak.

Hedefimiz, Fenerbahçe Kalamış Yat
Limanı projesinin tüm ticari, turizm ve
teknik yapılarıyla, ihale şartlarında yer
alan şekilde imar ve zaman planına uy-
gun olarak tamamlanması ve işletmeye
açılmasıdır. Fenerbahçe Kalamış Yat
Limanı şu anda 1500 teknelik kapasitesi
ile Türkiye’nin en büyük marinası ve ko-
numuyla İstanbul’un en cazip bölgesinde
yer alıyor. Proje tamamlandığında bu
kapasite daha da artmış olacak. Amacı-

mız, burayı hem İstanbul'a yakışan, hem de turizme ve yatçılığa katkı sağlayacak, uluslararası standartlarda ve örnek bir kompleks haline getirmek. Bu amaçla, proje ve finansman ile ilgili çalışmalar devam ediyor.

İkisi Göcek'te, biri İstanbul Pendik'te bulunan üç marinanın Koç Holding tarafından devralındığı açıklandı. Bu devir sürecine ilişkin bilgi verebilir misiniz? Marina sayısını 13'e çıkararak Türkiye'de sektördeki liderliğini pekiştiren SeturMarinas'ın gelecek planları nelerdir?

Ülker Grubu tarafından işletilen Pendik City Port, Göcek Village Port ve Göcek Exclusive Port marinalarının satın alınmasına ilişkin sözleşmeleri Mayıs ayında imzaladık. Devir için Rekabet Kurumu'na başvuru yapılmış olup, onay bekleniyor. Onayın alınması halinde, sözleşmede yer alan ön koşulların gerçekleşmesinin ardından devir yapılacak ve Setur Marinaları Pendik'teki marınayı 2037, Göcek'deki iki marınayı ise 2033 yılı sonuna kadar işletme hakkını elde etmiş olacak. Marintürk'ün Setur açısından önemi, hızlı büyüyen İstanbul pazarında müşteri ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilir hale gelmek ve yatçılık açısından önemli bir merkez olan Göcek'i de Setur Marinaları zincirine dahil ederek bir anlamda eksik olan bir halkayı tamamlayabilmek.

Türkiye'de 9, Yunanistan'da 1 marina ile bölgede en yaygın marina ağına sahip kurumlardan biriyiz. Türkiye'deki marinaların denizde ve karada 21.500 yatlık kapasitesinin yaklaşık 5.250'si şirketlerimiz tarafından sunuluyor.

Ancak, uluslararası karşılaştırmaya bakıldığında zaman Türkiye pazarının gerek tekne sahipliği, gerekse marina kapasitesi olarak henüz başlangıç aşamasında olduğunu görüyoruz. Üç tarafımız denizlerle çevrili ve toplam 8.300 km kıyı şeridimiz var. Buna rağmen marina kapasitemiz 21.500 tekne ile Akdeniz çanağındaki diğer ülkelerin oldukça gerisinde. İtalya'da 130 bin, Fransa'da 227 binlik kapasiteler mevcut. Nüfusa göre bakıldığında ise İtalya'da 68, Yunanistan'da 103 kişiye bir tekne düşerken, Türkiye'de bu oran 2.000 kişiye bir teknedir.

Türkiye pazarına son 5 yılda eklenen 15 marina ile 7.800 teknelik ilave kapasite sağlandı. Önümüzdeki 10 yılda faaliyete geçmesi beklenen 12-13 bin teknelik marina yatırımı da gündemde. Biz de bu büyüyen pazarda, önemli bir oyuncu olarak yerimizi korumak ve sağlamlaştırmak üzere gerek Türkiye'de, gerekse yurt dışında zincire yeni halkalar ilave edebilmek için gayret göstermeye devam edeceğiz.

Grubunuza bağlı sektörlerin 2014 ciro ve büyüme hedefiyle ilgili öngörülerinizi öğrenebilir miyiz? Turizm, gıda ve perakende sektörlerinde en önemli büyümenin hangi alanda gerçekleşmesini bekliyorsunuz?

2014 yılında, Turizm, Gıda ve Perakende Grubu şirketlerinin toplam satışlarında, geçen yıla oranla %13'lük bir büyüme öngörüyoruz. Yılsonunda satışlarımızın 5,5 milyar TL seviyesinde olması bekleniyor. Bu yıl yaptığımız satın alma operasyonlarının tam yıl etkisi ise, 2015 yılı sonunda finansal neticelere yansıtacak.

Büyümede buraya kadar bahsettiğim Koçtaş, Tat ve Marinalar'ın olduğu kadar Divan, Setur, Düzey ve Ram'ın da katkısı var. Divan Grubu yurt içi ve yurt dışında yeni otel işletmeciliklerini devreye almaya devam ediyor. Erbil ve Bakü'nün ardından, yurt dışındaki üçüncü Divan Otel'i Mayıs 2014'de Batum'da hizmete açıldı. Ayrıca 2013'de açılan Divan Gaziantep Otel'i'nin ve Residence'in ardından, kısa ve uzun süreli konaklama imkânı sunan 108 odalı Divan Suites Gaziantep de geçtiğimiz ay hizmete girdi. Bu yılsonuna kadar açılacak iki ilave otel ile toplam otel sayımızı yılsonunda 17'ye, 2019 sonunda ise 34'e ulaştırmayı hedefliyoruz. Bu gelişmelerle Divan Grubu'nun 2014 yılı için beklenen satış büyümesi %19'dur. Divan'ın üretim tarafında, 2015'te Ümraniye'deki mevcut üretim tesisini Taşdelen'de yeni bir alana taşıyoruz. Mevcut tesisteki üretim alanımızın yetersizliği ve büyümeye engel teşkil eden kapasite kısıtımız nedeniyle bu kararı aldık. Yatırım tamamlandığında,

Koç Holding Turizm, Gıda ve Perakende Grubu, içinde bulunduğu tüm sektörlerde yatırımlarını sürdürmeye devam ediyor.

yaklaşık 15.000 m2'lik alanda daha verimli bir fabrika içi yerleşimiyle ve tüm ürün gruplarında artan kapasiteyle Divan standartlarında üretime devam edeceğiz.

Turizm alanındaki diğer şirketimiz Setur, turizm ve duty free mağazacılığı alanlarında faaliyet gösteren Türkiye'nin en köklü şirketi. Aynı çatı altında, bilekten, tur ve gemi seyahati satışlarına, toplantı/kongre organizasyonlarına, özel havacılık hizmetlerine ve duty free mağazacılığına kadar turizmin her alanında faaliyet gösteren tek şirket diyebiliriz.

Setur Duty Free, bu yıl içinde açılan Ayvalık Liman mağazası ve Gaziantep Havalimanı mağazaları ile hava limanları, deniz limanları ve sınır kapılarında toplam 37 mağazaya ulaştı. Setur Duty Free bu gelişmelerle, 2014 sonunda satışlarını geçen yılın %21 üzerine çıkartmayı hedefliyor. Organik ve inorganik büyümeyi sürdürmek için gerek yurt içinde, gerekse çevre ülkelerde oluşan fırsatları takip etmeye devam ediyoruz.

Dağıtım şirketimiz Düzey, portföyündeki Koç dışı markaları çeşitlendirmek ve sayılarını artırmak üzere çalışmalarını sürdürüyor. Ram ise, uzun yıllardır edindiği dış ticaret tecrübesine dayanarak, yurt içi ve yurt dışındaki yeni fırsatları takip etmeye devam ediyor.

Grubunuz adına bu hedefleri belirlerken Dünya ve Türkiye ekonomisine ilişkin nasıl bir projeksiyon yaptınız? Türkiye ekonomisinin temel ekonomik göstergelerine ilişkin beklentileriniz nelerdir?

2008 yılında finansal piyasalarda patlak veren krizin izlerinin hala tam anlamıyla silinmediğini görüyoruz. Son aylarda ABD, Euro Bölgesi ve Japonya'dan gelen veriler krizden çıkış yolunda önemli adımlar atıldığına işaret etse de, dünya ekonomisi gelişmiş ülke merkez bankalarının bol likidite ve düşük faizler yoluyla sağladığı desteklere hala ihtiyaç duyuyor. Nitekim Avrupa Merkez Bankası krizin beşinci yılını geride bıraktığımız halde Haziran ayında hem faizleri tarihi en düşük düzey olan %0.15'e indirdi, hem de bankalara uzun vadeli

“Bu sene Türkiye ekonomisinin %2.5-%3, 2015 ve sonrasında ise %4-%4.5 büyüyeceğini tahmin ediyoruz.”

likidite sağlamayı hedefleyen yeni bir paket açıkladı. Dünya ekonomisinin geleceğine baktığımızda, temel endişelerden bir tanesinin, gelişmiş ülkelerde faizlerde beklenen artışlar olduğu söylenebilir. Bir diğer önemli konu ise, Suriye ve Mısır'da uzun süredir yaşanan sorunlara ilave olarak, son dönemde Ukrayna'da, Irak'ta ve Filistin'de yeniden ön plana çıkan jeopolitik riskler. Bütün bunların sonucu olarak, global krizin sonuna yaklaşıldığını ve büyüme hızlarının çok yavaş da olsa artmaya başladığını görüyoruz, ancak bahsettiğim gelişmiş ülke para politikalarında beklenen normalleşme ve jeopolitik konular, 2015 yılında dünya ekonomisinin karşılaştacağı en önemli risklerdir.

Türkiye'ye gelince, gelişmiş ülke merkez bankalarının likidite ve faiz politikaları Türkiye'de finansal piyasaların performansını çok yakından etkiliyor, çünkü Türkiye iç tasarrufların yeterli seviyede olmaması nedeniyle hala ekonomik büyümenin finansmanı için dış kaynağa ihtiyaç duyuyor. Ayrıca, zaman zaman yükselen siyasi tansiyon da piyasalar ve ekonomi üzerinde olumsuz etki yapıyor. 2014'ün ilk yarısında her iki faktörün de devreye girerek piyasalarda çalkantılara yol açtığını ve dolayısıyla özellikle iç talebi olumsuz etkilediğini gördük. Ancak, Türkiye ekonomisi artık eskiye göre daha sağlam temeller üzerine oturuyor; kamu, bankalar, şirketler kesimi ve hane halklarının güçlenen bilançoları, oluşan şokları -kısa vadeli dalgalanmalar olsa da- eskiye kıyasla daha rahat tolere edebiliyor. Bu nedenle, 2014'ün ilk yarısında karşılaşılan tüm sıkıntılara rağmen bu sene Türkiye ekonomisinin %2.5-%3 civarında büyüyeceğini, 2015 ve sonrasında ise büyümenin %4-%4.5 bandında gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz ve planlarımızı bu varsayımlar doğrultusunda şekillendiriyoruz.

YAPI KREDİ 70 YILIN BİRİKİMİYLE GELECEĞE UZANIYOR

BİLGİSAYARLA İLK İŞLEM YAPAN, İLK ONLINE UYGULAMAYI BAŞLATAN, TÜRKİYE'Yİ KREDİ KARTIYLA TANIŞTIRAN, ÖZEL BANKACILIKTA FARK YARATAN TÜRKİYE'NİN İLK ULUSAL ÖZEL BANKASI YAPI KREDİ, BU YIL 70. YAŞINI KUTLUYOR.

Bahçekapı'daki tarihi bina, aynı zamanda Yapı Kredi'nin de ilk binası.

Yapı Kredi, 70 yıl önce Bahçekapı'da tek şubeli bir banka olarak kurulduğu günden bu yana "Akıllı Büyüme" stratejisi kapsamında üstün ve kalıcı müşteri memnuniyetine, sağlıklı, istikrarlı büyümeye ve sürdürülebilir kârlılığa odaklandı. Bu stratejisi doğrultusunda sektörde farklılaşarak, gücünü artırmayı hedefleyen Yapı Kredi, bugüne kadar doğru müşteriye, doğru ürünü, doğru fiyat ve kanaldan sunma ilkesini benimsedi. Bugün 968 şubesi, 170,6 milyar lira aktif büyüklüğü ve 18 bini aşkın çalışanıyla Türkiye'nin en büyük dördüncü özel bankası konumunda olan Yapı Kredi, 70. yılında hayata geçirdiği büyüme hamlesiyle 2014 yılını Türkiye genelinde 1000 şubeyle tamamlamayı hedefliyor. Bu hedefle birlikte bu yılın ilk 6 ayında 2.000 yeni çalışan da Yapı Kredi Ailesi'ne katıldı.

Geleneksel bankacılık alanında birçok ilkin öncüsü olan Yapı Kredi, alternatif bankacılık alanında da liderliğini hep sürdürdü. Yapı Kredi 70 yıllık serüveni boyunca inovatif yaklaşımıyla müşterilerinin hayatını kolaylaştıracak yeni projelere imza attı ve atmaya da devam ediyor. Kendi sektöründe ilk kez bilgisayarla işlem yapan, bankacılıkta ilk online uygulamayı başlatan, ilk telefon bankacılığı işlemini gerçekleştiren, "Ses Tanıma Sistemi"ni Türkiye'ye kazandıran Yapı Kredi, bireysel ve kurumsal müşterilerine yönelik kapsamlı hizmetler sunan internet şubesi ile "En İyi İnternet Bankacılığı" alanında birçok kez ödül kazandı. Yapı

Kredi, yakın zamanda mobil bankacılık alanında da Global Finance tarafından "Avrupa'nın En İyisi" ödülüne layık görüldü.

Kısa süre önce "Google Search Appli-ance" arama fonksiyonu ile güçlendirdiği web sitesiyle Türkiye'de ve sektörde bir ilke daha imza atan Yapı Kredi'nin bu uygulaması Google tarafından uluslararası alanda "örnek çalışma" olarak ele alındı. Yapı Kredi yeni web sitesini bilgiye en hızlı şekilde erişilebilen, online yardım ile anlık olarak kişi bazlı destek hizmeti sağlayan, davranışları analiz ederek kişiye en uygun ürünleri sunabilen bir yaklaşımla hazırladı. Yeni web sitesinin yayına girmesiyle beraber ziyaretçi sayısında yüzde 10, ziyaret sürelerinde ise yüzde 30'luk bir artış yaşandı. Bununla birlikte, kullanıcıların web sitesi ziyaretleri sırasında gezindikleri sayfa sayısı da arttı.

TÜRKİYE'DE KREDİ KARTI DÖNEMİ 24 YIL ÖNCE WORLDCARD İLE BAŞLADI

24 yıl önce Türkiye'yi kredi kartı ile tanıştıran Yapı Kredi, Worldcard ile Türkiye kartlı ödemeler pazarında her alanda öncü bir rol üstlendi ve bu özellikleriyle kredi kartı sektörünün standartlarını belirleyen marka oldu. Bugün gelinen noktada Worldcard, sadece bir kredi kartını değil, milyonlarca kart sahibinin, yüzlerce değerli perakende markasının ve 350 bine yakın üye işyerinin dahil olduğu Türkiye'nin en büyük alışveriş - pazarlama platformunu temsil ediyor.

2012 yılında uluslararası marka olma yolunda bir adım atarak Worldcard'ı Azerbaycan pazarına da sunan Yapı Kredi, bu kapsamda Mastercard tarafından "Best Marketing Campaign" ödülüne layık görüldü. Worldcard, saygın finans yayınlarından The Banker'in marka değeri araştırmasında dünyanın en değerli 10 kartından biri seçildi ve Türkiye'den sıralamaya giren ilk ve tek marka oldu.

YAPI KREDİ PRIVATE BANKING 33 MİLYAR TL FONU YÖNETİYOR

Türkiye'yi ilk özel bankacılık hizmeti ile de tanıştıran Yapı Kredi, bireysel ürünler başta olmak üzere piyasadaki birçok ürün ve hizmette kullanım oranları ile

**Yapı Kredi 70 yıllık
serüveni boyunca
inovatif yaklaşımla
müşterilerinin hayatını
kolaylaştıracak yeni
projelere imza attı ve
atmaya da devam ediyor.**

pazarda öncü bir rol üstlenmiş durumda. Yapı Kredi Private Banking, 2014 yılı Haziran ayı itibarıyla 24 bine yakın müşterisinin yaklaşık 33 milyar TL'lik varlığını yönetiyor. Sermayesi ve öz kaynakları ile özel bankacılık alanında örnek uygulamaları olan Yapı Kredi Private Banking, yatırım ürünlerinin yanı sıra müşterilerine çeşitli danışmanlık hizmetleri de sunuyor. Vergi ve gayrimenkul danışmanlığı gibi hizmetlerle müşterilerini pek çok konuda uzmanlarla bir araya getiren Yapı Kredi Private Banking, Türkiye'yi sanat, miras ve filantropi (bağış) danışmanlığı ile tanıştırdı. Yapı Kredi bu hizmeti sayesinde

sektörün saygın yayınlarından Private Asset Management dergisi tarafından "Filantropi Alanında En İyi Hizmet Veren Banka" seçildi.

Geçtiğimiz yıl finans sektöründe bir ilke daha imza atarak dünyada son dönemde yaygınlaşan "davranışsal finans" teorisini "Seyir Defteri" projesiyle uygulamaya başlayan Yapı Kredi Private Banking, bu ürünle de yine Private Asset Management (PAM) Dergisi'nin "Özel Bankacılıkta İnovasyon" ödülüne layık görüldü.

The Banker ve World Finance gibi prestijli kurumlar tarafından defalarca 'Türkiye'nin En İyi Bankası' seçilen Yapı Kredi'nin kurumsal sosyal sorumluluk yaklaşımının temelini de kurumsal vatandaşlık bilinci oluşturuyor. Ekonomik sorumluluklarının yanı sıra çalışanlarına sağlıklı, güvenli, eşitlikçi çalışma ortamı sağlamak, faaliyetlerine ilişkin şeffaf bilgiler sunmak, toplumun refah düzeyini yükseltecek eğitim ve kültür-sanat projelerini desteklemek ve doğal çevreyi korumak da sahip çıktığı diğer alanların arasında yer alıyor.

YAPI KREDİ, İŞTİRAKLERİYLE BANKACILIK DIŞI FİNANSTA DA LİDER

Yapı Kredi, finansal süpermarket anlayışıyla bankacılık dışı finans alanında da sektör liderliğini uzun süredir elinde tutuyor. Yapı Kredi Leasing 2014'ün ilk yarısında yüzde 7'lik yeni işlem hacmi artışı ile sektörün üzerinde bir büyüme sergiledi ve yüzde 21,1 pazar payı ile liderliğini sürdürdü. Fitch Ratings bu yıl Yapı Kredi Leasing'i ilk kez değerlendirerek, Uzun Vadeli Yabancı Para notunu bankanın kredi notuna paralel olarak BBB olarak belirledi.

Yapı Kredi Faktoring ise 2001 yılından bu yana aralıksız olarak sektör lideri konumunu koruyor. Bu yıl Japon derecelendirme kuruluşu JCR Eurasia Rating tarafından değerlendirilen Yapı Kredi Faktoring'in, Uzun Vadeli Ulusal Notu AAA (Trk) olarak belirlendi. Söz konusu not, JCR'in Türkiye'deki faktoring şirketleri arasındaki derecelendirmelerinde en yüksek seviyeyi ifade ediyor.

Türkiye'nin en büyük aracı kurumlarından Yapı Kredi Yatırım bu yıl Ocak ayında FixAPI'ye tüm kanallarıyla geçen ilk aracı kurum oldu. Bu sayede

hisse senedi emirlerinin daha hızlı, kesintisiz ve sorunsuz olarak borsaya aktarılmasının yanı sıra teyitlerin de daha hızlı bir şekilde alınması sağlanabiliyor. Ayrıca Yapı Kredi Yatırım, dünyanın önde gelen ekonomi portallarından Global Banking and Finance Review tarafından 2014 yılı için "Türkiye'nin En İyi Türev Ürünler Aracı Kurumu", "En İyi Hisse Senetleri Aracı Kurumu", "En Yenilikçi Aracı Kurum" ve "En Yenilikçi Hisse Senetleri Aracı Kurumu" ödüllerine layık görüldü. Böylece Global Banking and Finance Review'dan aynı yıl içinde Türkiye'den dört ödül birden alan tek aracı kurum oldu.

Fitch Ratings tarafından derecelendirilen ilk ve tek Türk portföy yönetim şirketi unvanına sahip olan Yapı Kredi Portföy ise 11,5 milyar TL'lik bir büyüklüğü yönetiyor. Yapı Kredi Portföy, iki yıl üst üste Fitch Ratings'ten global standartlardaki en yüksek not olan Highest Standards (tur) ile derecelendirildi. Avrupa'nın iki farklı prestijli ve bağımsız yayın kuruluşu World Finance Magazine ve EMEA Finance Magazine tarafından "Türkiye'nin En İyi Portföy Yönetim Şirketi" seçildi.

YAPI KREDİ'DEN KÜLTÜR, SANAT ÇEVRE VE EĞİTİME DESTEK

Kuruluşundan bu yana kültür ve sanat konularında öncü rol üstlenen Yapı Kredi, 70 yıllık tarihinde kültür-sanat bankası olarak anılmasını da sağlayan birçok toplumsal çalışmaya da imza attı. Doğan Kardeş ile Türkiye'nin çocuklara yönelik ilk dergisini çıkaran Yapı Kredi, 1949 yılında bir çocuk tiyatrosuna destek veren ilk Türk bankası oldu. 1950'de ise çocukları ilk çocuk sineması ile buluşturan Yapı Kredi, 1951'de Türkiye'nin ilk özel tiyatrosu olan Küçük Sahne'yi kurarak tiyatroya olan desteğini başlattı. Türkiye'nin ilk Müslüman kadın tiyatro oyuncusu Afife Jale'nin anısına tam 18 yıldır aralıksız olarak Yapı Kredi Afife Tiyatro Ödülleri etkinliğini düzenleyen Yapı Kredi, böylece Türk tiyatrosunun emekçilerine ve seyircilerine saygı duruşunda bulunmaya devam ediyor.

Türkiye'nin kültür-sanat yaşamını ulusal ve evrensel düzeyde zenginleştirmek amacıyla kurulmuş olan Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık ise yıl içerisinde 120 etkinlik düzenleyerek ve bugüne kadar 4 bini aşkın başlıkta kitap yayımlayarak kınılması güç bir rekora da imza attı.

YAPI KREDİ'NİN İLKLERİ

Yapı Kredi bankacılık sektöründe Türkiye'yi pek çok 'ilk' ile tanıştırmayı başardı.

01 Yapı Kredi kendi sektöründe ilk kez bilgisayarla işlem yapan ve bankacılıkta ilk online uygulamayı başlatan banka oldu.

02 Kısa süre önce "Google Search Appliance" arama fonksiyonu ile güçlendirdiği web sitesiyle Türkiye'de ve sektörde bir ilke daha imza atan Yapı Kredi'nin bu uygulaması Google tarafından uluslararası alanda "örnek çalışma" olarak ele alındı.

Türkiye'nin kültür-sanat yaşamını zenginleştirmek amacıyla kurulan Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, düzenlediği etkinlikler ile bugüne kadar pek çok projeye imza attı.

Yapı Kredi'nin 1997'den bu yana ana sponsorları arasında yer aldığı Çatalhöyük arkeolojik kazıları, 9 bin yıl öncesinin sırlarını gün yüzüne çıkarıyor. Çatalhöyük, her yıl insanlık tarihine ışık tutan bulguların ortaya çıkarıldığı, büyüklüğü ve içerdiği yoğun yapılaşma nedeniyle dünya üzerindeki en önemli ve etkileyici arkeolojik alanlardan biri olma özelliğini taşıyor. Bu özelliği ile Çatalhöyük, 2012 yılında UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne girdi.

Çevre konusundaki duyarlılığı ile doğal kaynakların korunması ve verimli biçimde kullanılması konusunda büyük bir hassasiyet gösteren Yapı Kredi, bu sosyal sorumluluk anlayışını, iş süreçlerine de entegre ediyor. Yapı Kredi ekonomik, çevresel ve toplumsal sürdürülebilirliğin sağlanmasında üze-

rine düşen görevleri şeffaf bir biçimde yerine getiriyor. 2010 yılından beri de bu faaliyetlerini tüm sosyal paydaşlarına aktarmak için Yapı Kredi Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayımlıyor.

Yapı Kredi'nin çevre konusunda gerçekleştirdiği çalışmalarından biri de yenilenebilir enerji projeleri üzerine desteklediği akademik çalışmalar. 2011 yılında Koç Üniversitesi ile işbirliği yaparak "Yapı Kredi Yenilenebilir Enerji Bursu" oluşturan Yapı Kredi, bu kapsamda yenilenebilir enerji üzerine yüksek lisans yapan öğrencilere burs veriyor.

03 Türkiye'nin ilk kredi kartı olan Worldcard, Türkiye kartlı ödemeler pazarında, uygulamalarından kişiye özel kampanyalara kadar her alanda ilk adımları atarak öncü bir rol üstlendi.

04 Türkiye'yi ilk özel bankacılık hizmeti ile de tanıştıran Yapı Kredi, bireysel ürünler başta olmak üzere piyasadaki birçok ürün ve hizmette kullanım oranları ile pazarda öncü bir rol üstlendi.

05 Yapı Kredi, 1949 yılında bir çocuk tiyatrosuna destek veren ilk Türk bankası oldu. 1950'de ise çocukları ilk çocuk sineması ile buluşturan Yapı Kredi, 1951'de Türkiye'nin ilk özel tiyatrosu olan Küçük Sahne'yi kurarak tiyatroya olan desteğini başlattı.

06 "Ses Tanıma Sistemi"ni Türkiye'ye kazandıran Yapı Kredi, ilk telefon bankacılığı işlemini gerçekleştiren banka oldu.

2008 yılında kurulan Yapı Kredi Bankacılık Akademisi, sektöre insan kaynağı yetiştirmeyi amaçlıyor.

Yapı Kredi, Doğan Kardeş ile Türkiye'nin çocuklara yönelik ilk dergisini çıkardı.

Yapı Kredi Engelsiz Bankacılık uygulamalarıyla 2011 yılında Kurumsal Sorumluluk alanında "Altın Pusula Halkla İlişkiler Ödülü"nü aldı.

Yapı Kredi, bankacılık sektörüne donanımlı insan kaynağı yetiştirmek amacıyla 2008 yılında Yapı Kredi Bankacılık Akademisi'ni kurdu. 2011 yılında Azerbaycan'da da bu akademinin bir şubesi açıldı.

Sürdürülebilir ve aydınlık bir gelecek için Yapı Kredi'nin attığı en önemli adımlardan biri de Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) ile birlikte 2006 yılından beri yürüttüğü "Okuyorum-Oynuyorum" projesi oldu. Çocukların "dinleme-anlama" ve "konuşma-anlatma" becerilerini geliştirmek amacıyla hayata geçirilen "Okuyorum-Oynuyorum" projesiyle 2013 sonu itibarıyla 98 bin 145 çocuğa ulaşıldı. Bu yıl yine TEGV ile beraber "Okuyorum-Oynuyorum" projesinin hedef ve misyonunu bir adım öne geçiren Renkli Kalem'i hayata geçiren Yapı Kredi, bu proje ile çocuklara araştırma, kendini doğru ifade etme ve yaratıcı düşünme gibi konularda da beceriler kazandırmayı hedefliyor.

ENGELSİZ BANKACILIK İLE HERKESE EŞİT BANKACILIK

Bugün 66 farklı ilde, 827 engelsiz ATM ile ortopedik ve görme engelli müşterilerine hizmet sunan Yapı Kredi,

"herkese eşit bankacılık" çalışmalarını doğrultusunda 2008 yılında Engelsiz Bankacılık Programı'nı başlattı. Türkiye'de engelsiz vatandaşlara yönelik ilk uygulamasını 2008 yılında Online Chat hizmeti sunarak başlatan Yapı Kredi, işitme engelli müşterilerin telefon bankacılığından ulaşamadıkları hizmetleri 7 gün 24 saat internet üzerinden almasını da sağlıyor. Öte yandan, "Söz Dinleyen Telefon Bankacılığı" ile görme engelli müşterilerin piyasalardaki anlık değişimleri Çağrı Merkezi sesli yanıt sistemi üzerinden sesli olarak öğrenebilme imkanı sunuyor. 2011 yılında Türkiye'deki engelli vatandaşların finans sektörüne erişimini kolaylaştırmak ve toplumun genelinde bu konuda bir bilinç oluşturmak amacıyla www.engelsizbankacilik.com web sitesi hayata geçirildi. Bu bağlamda iPhone uygulaması engelli kullanıcılar da göz önünde bulundurularak voice over uygulaması ile tam uyumlu hale getirildi. Yapı Kredi ayrıca İşitme Engelliler Federasyonu ve GETEM gibi kurumlarla gerçekleştirdiği projeler ile engelli vatandaşların hayatına değer katmaya devam ediyor.

2012 yılında İşitme Engelliler Federasyonu ve Yapı Kredi Bankacılık Akademisi iş birliği ile başlatılan "Konuşmak

YAPI KREDİ'NİN ENLERİ

Yapı Kredi aldığı pek çok ödülle Türkiye'nin en prestijli bankalarından biri olmayı sürdürüyor.

- Yapı Kredi, The Banker ve World Finance gibi prestijli kurumlar tarafından defalarca "Türkiye'nin En İyi Bankası" seçildi.

- Hem bireysel, hem de kurumsal müşterilerine yönelik kapsamlı hizmetler sunan İnternet Şubesi ile "En İyi İnternet Bankacılığı" alanında birçok kez ödül kazanan Yapı Kredi, yakın zamanda Mobil Bankacılık alanında da Global Finance tarafından "Avrupa'nın En İyisi" ödülüne layık görüldü.

- Worldcard, saygın finans yayınlarından The Banker'in marka değeri araştırmasında dünyanın en değerli 10 kartından biri seçildi ve Türkiye'den sıralamaya giren ilk ve tek marka oldu.

- Yapı Kredi Yatırım, dünyanın önde gelen ekonomi portallarından Global Banking and Finance Review tarafından 2014 yılı için "Türkiye'nin En İyi Türev Ürünler Aracı Kurumu", "En İyi Hisse Senetleri Aracı Kurumu", "En Yenilikçi Aracı Kurum" ve "En Yenilikçi Hisse Senetleri Aracı Kurumu" ödüllerine layık görüldü.

Elimizde" projesiyle bugüne kadar toplam 279 gönüllü şube çalışanına işaret dili eğitimi verildi. Yapı Kredi, bu sayede işitme engelli müşterileriyle aynı dili konuşarak daha doğru ve hızlı hizmet veriyor.

Yapı Kredi Engelsiz Bankacılık uygulamalarıyla 2011 yılında Kurumsal Sorumluluk alanında "Altın Pusula Halkla İlişkiler Ödülü"nü aldı. 2012 yılında Yapı Kredi'ye engelli çalışan istihdamı konusundaki çalışmalarıyla "TC Cumhurbaşkanlığı Ödülü" ve İşitme Engelliler Federasyonu'ndan "Konuşmak Elimizde" projesi ile "İşitme Engelliler için Türkiye'nin İlkleri" ödülü verildi. 2013 yılında ise Türkiye Engelsiz Bilişim Platformu tarafından "Engelsiz Özel Sektör", Türkiye Halk Sağlığı - Engelsiz Bankacılık, İşitme Engelliler Federasyonu tarafından da "İşitme Engelliler için Türkiye'nin İlkleri" ödüllerine layık görüldü.

Hava Olaylarının Sorumlusu: Küresel Isınma

KÜRESEL ISINMANIN ETKİSİYLE AŞIRI UÇLARA KAÇAN YAĞMUR, DOLU, HORTUM GİBİ DOĞA OLAYLARININ ETKİLERİNİ BU YAZ TÜRKİYE ÖNEMLİ ÖLÇÜDE YAŞADI. UZMANLAR, HENÜZ TAM OLARAK “İKLİM DEĞİŞİYOR” DİYEMESELER DE BUNDAN SONRAKİ DÖNEMLERDE AŞIRI HAVA OLAYLARININ YAŞANMAYA DEVAM EDECEĞİNİN HABERİNİ VERİYORLAR.

Bir yanda kuraklık, diğer yanda sokakları göle çeviren sağanak yağışlar, fırtınalar ve hortum olayları... Son günlerde yaşadığımız aşırı hava olayları, “Türkiye’nin iklimi mi değişiyor?” sorularını gündeme getirdi. Uzmanlar bir yandan Türkiye’nin ‘yarı tropik’ bir iklime geçip geçmediğini tartışırken diğer yandan da küresel ısınmaya dikkat çekiyor ve bu konuda birçok farklı görüş belirtiyorlar.

Doğal afetlerin son yıllarda artmasının nedeninin, küresel ısınmaya bağlı olarak yaşanan iklim değişikliği olduğunu ifade eden İstanbul Teknik Üniversitesi Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Profesörü Orhan Şen, iklim değişikliğinin belirtilerinin meteorolojik olarak “Uç değerlerdeki artış” olduğunu ifade ediyor. Uç değerleri, aşırı yağışlar, şiddetli fırtınalar, hortumlar ve yüksek sıcaklık-

lar olarak açıklayan Şen, bu noktada küresel ısınmanın rolünü vurguluyor ve son günlerde çok fazla duyduğumuz bu kavramı şu sözlerle açıklıyor: “Küresel ısınma, atmosferdeki sera gazı emisyonlarının insan faaliyetleri ile artması sonucu, güneşten yer yüzeyine gelen kısa dalga boylu radyasyonun yeryüzü tarafından emilerek uzun boylu dalga olarak atmosfer dışına geri dönmesinin

büyük ölçüde engellenmesiyle, zaman içinde yer yüzeyinin ortalama sıcaklığının giderek artmasıdır.”

IPCC'nin (Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli) verilerine göre, 1950 yılından bu yana 0,6 derece artış gösteren sıcaklıkların 21.yy sonuna kadar 1,5 derecenin üzerine çıkması bekleniyor.

EN ÇOK HAVA OLAYI 2010 YILINDA

Fosil yakıtların yanmasıyla ortaya çıkan karbondioksit (CO₂), tarımsal faaliyetler sonucu ortaya çıkan metan (CH₄), tarım, sanayi ve ulaşımdan kaynaklanan nitrik oksit (N₂O) insan faaliyetleri nedeniyle ortaya çıkan önemli sera gazları arasında yer alıyor. Dolayısıyla, tüm dünyada görülen şehirleşme hareketleri, nüfus yoğunluğu ve buna bağlı olarak gelişen sanayi üretimindeki artış küresel ısınmanın ve buna bağlı olarak yaşanacak iklim değişikliğinin temel nedenleri olarak sayılıyor. İTÜ Afet Yönetimi ve Meteoroloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu, özellikle sanayi ve yerleşim bölgelerinde aşırı miktarda kullanılan fosil yakıtlara dikkat çekiyor. Fosil yakıtların kullanımıyla ortaya çıkan sera gazları ile atmosferik çevremizin kirlendiğini dile getiren Kadioğlu, “İklim değişikliğine gelişen teknolojilerle değil, tarım, arazi kullanımı gibi şeylerle son sürat katkıda bulunuyoruz” diyor. İklim değişikliğinin tarih boyunca

ÖNLEMLER ARTMALI

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda mücadele sağlamaya yönelik 1997'de imzalanan 2005'te yürürlüğe giren Kyoto Protokolü'nde iklim çözümleri şu şekilde özetleniyor:

- Enerji verimliliğinin artırılması,
- Tasarrufa yönelmek.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi,
- Sürdürülebilir tarımın desteklenmesi,
- Metan emisyonlarının geri kazanılması,
- Emisyonların azaltılması,
- Sera gazı yutaklarının korunması ve yaygınlaştırılması.

sürüp giden doğal bir olgu olduğunu ifade eden Kadioğlu, iklim değişikliğinin etkilerinin hiçbir dönem bugünkü kadar hızlı gerçekleşmediğinin de altını çiziyor. 1950'den bu yana Türkiye'deki afet kayıtlarını inceleyen Kadioğlu, aşırı hava olaylarında 1979 yılından sonra değişiklikler görüldüğünü dile getirerek en fazla sıra dışı olay bildiriminin 555 olay ile 2010 yılında gerçekleştiğini belirtiyor.

Yer seviyesindeki sıcaklık artışının yanı sıra atmosferin yere en yakın kısmı troposferdeki sıcaklık artışına da dikkat çeken Meteoroloji Mühendisleri Odası Başkanı Yüksel Yağan, aşırı hava olay-

HORTUM NASIL OLUŞUYOR?

Yer seviyesindeki sıcaklık artışı atmosferde kararsızlık oluşturuyor ve hortumların oluşmasını tetikliyor.

larını iklim değişikliği olarak adlandırmak için en az 30 senelik bir zaman zarfının geçmiş olması gerektiğini söylüyor ve son dönemlerde Türkiye’de görülen bu olayların küresel ısınma ile yakından ilgili olduğunu ifade ediyor. Dünyada büyük su kitlelerinin küresel ısınmadan ve aşırı hava olaylarından önümüzdeki 50 yıl içinde birinci derecede etkileneceğini belirten Yağan, Türkiye’nin iç denizlere sahip olması nedeniyle okyanus kenarındaki devletlere nazaran daha şanslı olduğunun altını çiziyor.

HORTUMLAR NEDEN OLUŞUYOR?

Atmosferin ısınması aynı zamanda denizlerin de ısınmasına neden oluyor. Denizlerin yüzey suyu sıcaklığının artması ile hortum gibi meteorolojik afetler oluşuyor. Bunların şiddetleri ve sıklıkları da deniz suyunun ısınma derecesine bağlı olarak değişiyor. Türkiye’de bundan 50 yıl öncesine kadar neredeyse hiç görülmeyen hortumların son yıllarda çeşitli yerlerde görülüyor olması da aynı nedenden kaynaklanıyor. İstanbul Teknik Üniversitesi Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Profesörü Orhan Şen, Türkiye’de bu tür meteorolojik olayların meydana gelmesi ile ilgili düşüncelerini şu sözlerle açıklıyor: “2014 yılında atmosferin yukarı seviyelerine Orta Avrupa üzerinden sık sık gelen soğuk hava, yer seviyesindeki sıcaklıkların ve deniz suyunun sıcaklığının yüksek olmasından dolayı atmosferde kararsızlık oluşturdu. Bu kararsızlıklar da kümülonimbüs (CB) adı verilen dikine gelişimli bulutlar meydana getirdi ve bu bulutlar özellikle Marmara, Ege ve Karadeniz Bölgeleri’nde sağanak yağışların ve hortumların oluşmasına yol açtı.”

Türkiye’de bu olayların meydana gelmesinde etkili olan bir diğer meteorolojik olay, özellikle 2014 yılında başlayan ve 2015 yılında da devam edeceği öngörülen El-Nino olayı. Bu olay sırasında orta ve doğu tropikal Pasifik Okyanusu deniz suyu yüzey sıcaklığı normal şartlardan belirgin bir şekilde daha yüksek oluyor. Bunun tam tersi La-Nina şartlarında ise, bu bölgelerde deniz suyu sıcaklığının normalden daha soğuk olduğu göze çarpıyor. Bu sıcaklık değişimleri büyük iklim dalgalanmalarına sebep oluyor. Bu

DÜNYA ISINIYOR

Küresel ısınmanın etkisiyle dünyada sıcaklıklar artmaya devam ediyor

0,6

° DERECE

1950'DEN BU YANA DÜNYADAKİ SICAKLIK ARTIŞI

1,5

° DERECE

21. YÜZYILIN SONUNDA DÜNYADA BEKLENEN SICAKLIK ARTIŞI

yıl görülen El-Nino olayı ile ilgili olarak NTV Meteoroloji Sunucusu Gökhan Abur düşüncelerini şu sözlerle açıklıyor: “Bu yıl, El-Nino oldukça kuvvetli geçiyor. Okyanusların ısınması sonucu Atlantik’te 7, Pasifik’te ise 4 yılda bir oluşan bu olay atmosferin genel sirkülasyonunu bozuyor ve kuvvetli sağanaklara, tropikal fırtınalara, kasırgalara, tayfunlara, hortumlara ve yer yer aşırı kuraklığa sebep oluyor.”

“AŞIRI YAĞIŞLAR KURAKLIĞIN KARDEŞİDİR”

Küresel ısınmadan kaynaklanan sağanak yağışlardaki artış, Türkiye’nin gündemindeki kuraklık sorununa tam olarak çare olamıyor çünkü bu yağışların şiddeti fazla olsa da süresi çok uzun olmuyor. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde kuraklık riski Türkiye’nin gündemini meşgul edeceğe benziyor. Bununla ilgili olarak Orhan Şen, “Aşırı yağışlar, aynı zamanda kuraklığın kardeşidir” diyor. Dünyanın tamamını etkileyen küresel ısınmanın Akdeniz Havzası’nda yer alan Türkiye üzerinde ciddi etkileri bulunuyor. Yapılan araştırmalara göre, Akdeniz Havzası’nda yağışların son 25 yılda yüzde 20 oranında azaldığı görülüyor. Bununla birlikte, kış aylarındaki kar yağışları da geçmiş senelere oranla azalmaya devam ediyor.

“KONYA HAVZASI’NDA 2015 YILI ZOR GEÇECEK”

Günümüzde Konya Havzası, Türkiye’de kuraklık sorunu ile en çok karşı karşıya kalmış bölge olarak göze çarpıyor. WWF Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) Genel Müdürü Tolga Baştak, küresel ısınmanın ve buna bağlı olarak gelişecek olan iklim değişikliğinin Konya Havzası’ndaki su kaynaklarını nasıl etkileyeceği konusundaki düşüncelerini şu sözlerle dile getiriyor: “WWF Türkiye tarafından 2010 yılında yayınlanan ‘Türkiye’nin Yarınları’ raporu, Konya Havzası’nda 2015 yılının zor geçeceğine işaret ediyor. Bununla birlikte, bölgede yeraltı suyu bütçesinin önümüzdeki 45 yıl içerisinde yüzde 54 oranında azalacağı öngörülüyor. Mevcut gidişat devam edecek olursa, bu düşüşün tahmin edilen zamandan önce yaşanması hiç şaşırtıcı olmayacak. Zira havzadaki tarım uygulamaları şimdiden sınırları zorlamaya başladı.”

ÜÇ ANA BAŞLIKTAKİ İKLİM ÇÖZÜMLERİ

Küresel ısınma ve buna bağlı olarak iklim değişikliğinin etkilerini azaltmak için su kaynaklarının yönetimi önem taşıyor. Bunun için suyun kısıtlı, yağışların az ya da düzensiz olduğu şehirlerde sanayi ve diğer çevre kirliliklerinin önüne geçilerek havzaların korunması kullanıma suyu kısıtlı engellemenin önlemleri arasında yer alıyor. Bununla birlikte yapılan çalışmalara göre, kısa vadede şebeke su kayıplarının yüzde 10’lara çekilmesi, su kesintisi yapılması, uzun vadede ise, su biriktirecek yeni barajların inşa edilmesi ve su toplama havzalarının korunması yapılması gerekenler listesinde ön sıralarda bulunuyor.

WWF Türkiye Genel Müdürü Baştak, küresel enerji talebini karşılamak ve iklim değişikliğinin etkilerinden kaçınmak için WWF Türkiye’nin hazırladığı “2050 Türkiye Vizyonu”na dikkat çekiyor. Raporla iklim çözümleri enerji verimliliği, sıfır ormansızlaşma, yenilenebilir enerji kaynaklarının gelişimi olmak üzere 3 ana başlık altında toplanıyor. Enerji talebini karşılamanın tek yolunun arzi artırmak olmadığını söyleyen Baştak, gerek ekonomik, gerekse ekolojik

açıldan alınacak ilk önlemin talebi yönetmek olduğunu dile getiriyor. "WWF tarafından yayımlanan Enerji Raporu'na göre 2050 yılında küresel enerji talebinin, üretim projeksiyonlarında herhangi bir azalma olmaksızın yüzde 15'e düşürülmesi olası. Türkiye'nin enerji vizyonu çerçevesinde ise birinci enerji talebinin 2023 yılında ikiye katlanacağı öngörülüyor" diyor Başta, başta binalar olmak üzere birçok sektörde enerji tasarrufu potansiyelinin bulunduğunu ifade ediyor. Sıfır ormansızlaşma konusunda toprak kullanımı emisyonlarını durdurmaya yönelik etkili eylemlerin yapılmaması durumunda iklim çözümlerinin yüzde 90'ı aşan başarı olasılığının aşama aşama yüzde 35'e kadar düşeceğini belirten Başta, "Bu noktada, doğa koruma mevzuatı ve bu mevzuatın uygulanması kilit öneme sahip" diyor. Son olarak yenilenebilir enerji kaynaklarının gelişimine dikkat çeken Başta, yenilenebilir enerji kaynaklarının gelişimi ve projelendirilmesinde sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik kriterlerine uyulması gerektiğini dile getiriyor.

PROF. DR. MİKDAT KADIOĞLU

İTÜ Afet Yönetimi ve Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi

YAĞIŞLAR DEĞİŞECEK

İklim değişikliği ile ilgili olarak Türkiye'de yağışlar açısından önemli değişiklikler yaşanacak. Özellikle kış aylarında Ege, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'yu da kapsayan güney bölümde yağışlar yüzde 20 ila 50 arasında azalıyor. Bu bölgelerdeki su havzalarımız ciddi tehlike altında. Karadeniz Bölgesi ise aynı oranda olmasa da önemli ölçüde yağış artışıyla karşı karşıya. Yağıştaki değişimin belirgin olduğu sonbaharda ise, Güneydoğu ve Doğu Anadolu'nun bir kısmını kapsayan bölgede yüzde 50'yi aşan artışlar bekleniyor.

GÖKHAN ABUR

NTV Meteoroloji Sunucusu

TROPİKAL KUŞAK GENİŞLEYECEK

Enlemsel dağılıma göre yapılan iklim kuşaklarının sınıflandırılmasında Ekvator'dan 30 derece enlemlerine kadar olan bölge tropikal kuşak olarak tanımlanıyor. Küresel iklim değişiminin hızlanması sonucu önümüzdeki 50-100 yıl içinde tropikal kuşağın 35 derece enlemlerine kadar çıkması bekleniyor. Bu değişim gerçekleşirse bizim kıyılarımızı da etkileyecek. Böylece buralarda tropikal ve yarı tropikal hava koşulları, kuvvetli sağanaklar, hortum ve fırtınaların etkisini arttıracak.

YÜKSEL YAĞAN

Meteoroloji Mühendisleri Odası Başkanı

ŞEHİRCİLİKTE METEOROLOJİ BİLİMİ KULLANILMALI

Küresel ısınmanın engellenmesi biraz zor gözüküyor çünkü dünyanın sosyopolitik durumu buna izin vermiyor. Peki bunu engelleyemsek de küresel ısınmaya karşı Türkiye'de neler yapılabilir? Bu noktada su yönetimi çok önemli, buna çok dikkat edilmesi gerekiyor. Bir de şehircilik ile yapılaşma alanlarında meteoroloji biliminin ve iklim parametrelerinden yararlanılması gerekiyor.

PROF. DR. ORHAN ŞEN

İstanbul Teknik Üniversitesi, Meteoroloji Bölümü Öğretim Üyesi

AŞIRI ŞEHİRLEŞME HAVAYI ISITIYOR

Büyük şehirlerimizde eski kışların görülmemesinin nedenleri arasında belki en önemlisi aşırı şehirleşme. Isı adası etkisi adı verilen binaların, asfaltların ve gökdelenlerin ısıttığı havanın sıcaklığı kırsal alana göre 2-3 derece daha fazla. Zira bu binaların içini ısıtmak için kullanılan enerji dışarıya da ısıtıyor. Bu nedenle İstanbul civarında kar yağışlarında azalmalar meydana geliyor.

TOLGA BAŞTA

WWF Türkiye Genel Müdürü

ARTIŞLAR EKONOMİYİ ETKİLEYECEK

Türkiye'de şu ana kadar yapılan çalışmalar 2000'li yılların son çeyreğinde başlayan sıcaklık artışlarının 4-6 dereceyi bulacağını gösteriyor. Kuzey Anadolu Bölgesi dışında yağışlarda görülecek düşüşler sonucunda Türkiye'nin su bütçesinde azalma görüleceğini, sıcak hava dalgalarının sıklığı ve uzunluğunun artacağını, yağış miktarının azalmasına rağmen aşırı yağış olaylarının etkisinin artacağını gösteriyor. Söz konusu etkilerin başta tarım ve gıda güvenliği olmak üzere ülke ekonomisine vereceği zararı gözden kaçırmak imkânsız.

PROF. DR. KEREM ALK N'DEN DÜNYA G NDEM 

N ŞANTAŐI  N VERS TES  REKTÖRÜ PROF. DR. KEREM ALK N, BAKIŞ AÇISI BÖLÜMÜNÜN BU AYKI KONUŐU... FOTOĞRAFLARLA DÜNYANIN G NDEMİNDEK  OLAYLARIN GERÇEKTE NELER İFADE ETTİĞİNİ YORUMLAYAN ALK N, TÜRKİYE'DE KONUTTA BALON R SKİNDEN PORTEK Z'DEK  B R BANKANIN AVRUPA İÇİN  NEM NE KADAR PEK ÇOK KONUDA DEĞERLEND RMELERİNİ PAYLAŞIYOR.

Portekiz

BUNDAN SONRAK  BANKA HANG S  OLACAK?

Banco Espirito Santo'ya Portekiz Merkez Bankası tarafından el konulması son 6 yıldan beri küresel finans krizinden dolayı çok kötü anılarını beyninin en karanlık noktalarına g men herkesin sırtını ürperti. Çünkü bir bankaya bu anlamda el konulması ile birlikte zincirleme bir endiŐe ortaya çıkabilir. Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) Trichet dönemindeki "Bankacılık Stres Testi" yöntemi ve sonuçları büyük bir fiyaskoydu. Fakat ECB'nin çeşitli ülke kurumlarını da kullanarak bankaların batmasına  zen gösterildi. Çünkü aksi olsaydı algı felaketini daha da büyük boyutlara getirebilirdi. EĞer

herkes bankalara gidip mevduatını  ekseydi Avrupa bankacılığı diye bir şey kalmazdı. Büyük bir saygınlık kaybına  Ğramalarına rağmen bu nedenle bir stres testi açıkladılar. İŞler biraz toparlandıktan sonra ise őu anki ECB Başkanı Draghi daha gerçekçi bir stres testi yaptırdı. Bazı bankaların zafiyetleri kamuoyuyla daha dürüst bir şekilde paylaşıldı. Ancak bunun üzerinden de bir iki yıl geçti. İnsanlar da herhangi bir bankaya artık el konulmaz diye düŐünüyorlardı. Aksi olunca şimdi herkes ürperti ve kimsenin sırada başka bir bankanın olup olmayacağı konusuna dair bir fikri yok.

ABD-AB İş Birliği

TRANSATLANTİK ANLAŞMASI DOĞRU BİR HAMLE

Doğrusu 2012'nin Aralık ayında Obama'nın birdenbire böyle bir iş birliği sürecini teklif etmesinin gerekçelerini ben de merak ettim ve araştırdım. Obama'nın bu iş birliği deklarasyonundan bir ay önce Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Global Dünya 2060 diye bir rapor yayınladı. 2011, 2030 ve 2060'ta dünyanın önde gelen ekonomilerinin, dünya milli gelirinin ne kadarını üreteceklerini içeren grafik çok çarpıcıydı. Bu grafiğe göre 2011

ve 2030 yıllarında AB ve ABD'nin dünya milli gelirindeki payları, Çin ve Hindistan lehine 5'er puanlık kayba uğruyor. Bu kayıplar bir tanesinde 3 ve diğerinde 4 puan olmak üzere 2060'a kadar da devam ediyor ve Çin ile Hindistan devasa ekonomiler haline geliyor. Yani ABD eğer AB ile Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı Anlaşması gibi yeni bir iş birliği oluşturmazsa güçlü ekonomik zemin hızlı bir şekilde dünyanın doğusundaki yeni aktörler lehine

kayacak. Öte yandan Türkiye'nin bu ittifakta yer almasını önemli buluyorum. 17 Mayıs 2013 yılında Türkiye-ABD görüşmesinde kanımca söylenebilecek en önemli konu bu anlaşma çerçevesindeydi. 60 yıla yakın süreden bu yana Güneydoğu kanadını büyük bedeller ödeyerek koruyan bir ülke olmamız nedeniyle bizim bu yeni stratejik iş birliğinde dışarda bırakılmamızın çok büyük bir ayıp olduğu ifade edilebilirdi. Maalesef burada Türkiye çok iyi bir strateji gösteremedi ve bu konuyu çok dile getirmede diye düşünüyorum. Bazen stratejik olarak bu tür uluslararası zirveleri tam istediğimiz ölçüde değerlendiremiyoruz gibi bir kuşkuya düşüyorum. AB'ye üye kabul edilmiş bir Türkiye, kendini böyle bir stratejik iş birliğinin imkânlarından yararlanamadığı bir noktada bulursa bu Türkiye için iyi olmaz. O yüzden bizim en büyük ihracat pazarımızın da AB olduğunu düşünerek hak ettiklerimizi çok doğru bir diplomatik dille ifade etmekte zorlanmamalıyız.

BRIC

AMERİKA İÇİN ZOR GÜNLER

2. Dünya Savaşı sonrasında herkesin süngüsü düşüken ve yeni bir uluslararası siyasi ve ekonomik çevreyi oluştururken IMF, Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler, NATO gibi kritik örgütlerin kurulmasında başat ve hegemon ülke olmak kolaydı. Fakat bugün geldiğimiz noktada ABD 11 Eylül saldırılarından sonra Saddam Hüseyin rejimine karşı yapacağı askeri operasyonun meşruiyetini bile BM Güvenlik Konseyi'nden geçiremediği bir konjonktürün içerisindeyken Brezilya, Hindistan, Rusya ve Çin'in giderek artan ağırlıklarını daha koordineli bir şekilde yönetmeleri halinde bu ülkeler dünya siyasetinde daha etkin bir hale gelecekler. Zaten o nedenle de ilk defa Dünya Bankası'na başkan seçilirken Anglosakson bir başkan seçtirmediler. Dolayısıyla da BRIC ülkeleri birlikte hareket etmeyi öğrendikçe etkilerinin daha da artacağı bir döneme giriyoruz.

Türkiye

PARA POLİTİKASI TEKNİK BİR MESELEDİR

Ekonomi bürokrasisi içerisinde belki de hayatı en zor olan insanlardan biri Erdem Başçı. Doğrusu kendisini çok da takdir ediyorum. Merkez Bankası Türk ekonomi bürokrasisinde en kaliteli ekibe sahip bir kurum ve çok önemli bir ekol. Uygulamaları itibarıyla de literatüre önemli katkılar sağlama özelliği taşıyor. Son küresel krizde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) gerek Durmuş Yılmaz döneminde gerekse Erdem

Başçı döneminde önemli katkılar sağladı. Ancak temel bir problem de yok değil. Türkiye akılcı zekası (IQ) ve duygusal zekası (EQ) aynı ölçüde yüksek bir ülke olduğu için Türk siyaseti doğal olarak Anglo-sakson bir kültürle çalışmıyor. Yani kurumlar ve kurumların başındaki karar vericilerin bakış açısında süreci yönetme açısından çok belirleyici bir duygusallık söz konusu. Dolayısıyla TCMB'nin çözmesinin ihtimal

dâhilinde olmadığı dışsal gerekçeler varken MB'ye siyasi gerekçelerle sert bir yaklaşım var. Her zaman verdiğim bir mesaj var bu doğrultuda. TCMB siyasete karıştırılmaması gereken bir kurumdur. Ayrıca para politikası teknik bir mesele olduğu için siyasi alanda tartışılacak bir konu da değildir. Erdem Başçı ve ekibi bazı eleştirilere maruz kalırken bir yandan uluslararası kurumsal itibarı yönetmeye çalışıyorlar bir yandan da acayip görevler verilmiş durumdadır. Örneğin aynı anda cari açık sorununun yönetimi, finansal istikrar riskinin yönetimi, fiyat istikrarının yönetimi gibi görevler üstlenirken bir yandan da istihdam ve büyümeyi de kollaması bekleniyor. Bunun iktisattaki adı üçlü imkânsızlık. Bir merkez bankası hem enflasyonu hem cari açığı hem de büyümeye ve istihdamı aynı anda olumlu yönde etkileyecek bir para politikası izleyemez. Bu iktisadın ruhuna aykırı bir durum. Ama bunu yapmasını bekliyorlar. Faizleri indir ama enflasyonu da tut diyorlar mesela. Bu vesileyle Erdem Başçı'nın çok ağır bir psikolojik ortamı da yönetmeye çalıştığını söylemek isterim.

Finans

DERECELENDİRME KURULUŞLARINI SERT BİR ŞEKİLDE ELEŞTİRDİM

FitchRatings
Morgan Stanley
MOODY'S
STANDARD
& POOR'S

Derecelendirme kuruluşlarının ülkeleri derecelendirme metotlarında yeterince objektif ve becerikli davranmadıklarına dair bazen belki bir akademisyen olarak bana pek yakışmayacak sertlikte yazılar yazdım. Son küresel kriz ile birlikte ortaya çıkan utanç verici tablo, sıklıkla dile getirdiğimiz eleştirilerin bizim tahmin ettiğimizden daha fazla doğru olduğunu gösterdi. Yunanistan gibi kamu borcunun milli gelire oranı ve bütçe açığı son derece tehlikeli surlarda dolaşan bir ülkeye sadece Avrupa Birliği üyesi olması nedeniyle Almanya ile neredeyse hemen hemen aynı not verildi. Bu şekilde Yunanistan'ın çok tehlikeli bir şekilde daha da ucuz borçlanmaya devam etmesine yardımcı olundu. Sonuç olarak o notu hak etmeyen bir ülkeye o notu verdiler ve o notla birlikte Yunanistan haddinden fazla borçlandı. Yunanlılar har vurup harman savurarak yaşamaya başladı ve ondan sonra da büyük bir facia geldi. Ardından Yunanistan'ın notunu çöp seviyesine indirdiler. Aynı Yunanistan %2.5 oranla borçlanırken %25 ile borçlanamayacak bir hale geldi.

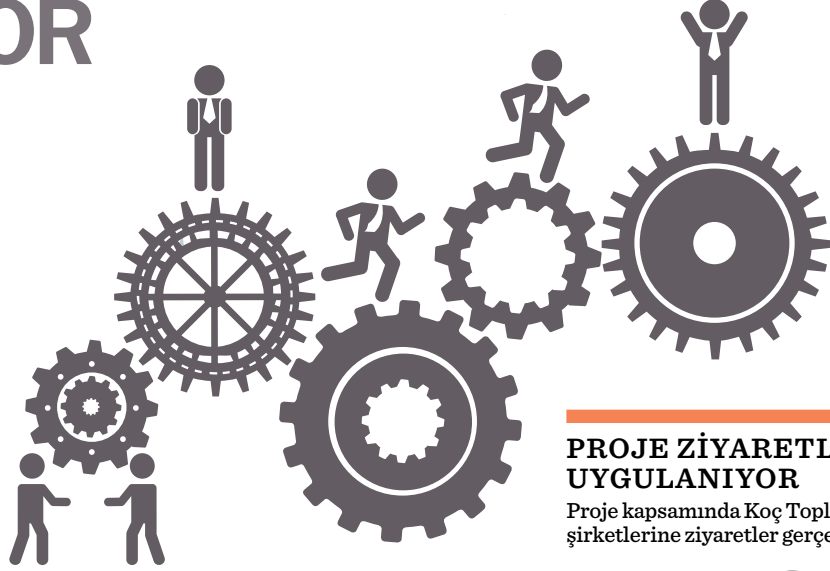
KONUTTA BALON RİSKİ İYİ YÖNETİLİYOR

Ekonomi yönetimi Türkiye ekonomisini ve dünyadaki ekonomik trendleri çok iyi okuyabiliyor. Türkiye'nin tehlikeli anlamda nereye yaklaştığını, küresel krizde ortaya çıkan sorunlara ne denli yakın ya da uzak olduğunu iyi ölçüyorlar. 2011 yılında da Türk konut endüstrisinin bir balon riskine yaklaşıp yaklaşmadığını okudular. Bunun sonucu olarak da ilginç bir düzenleme gündeme geldi. Aralık 2012 itibarıyla yapılan düzenlemeyle projeler farklı KDV uygulamalarıyla karşı karşıya kaldı. Mesela İstanbul'da konutta KDV oranı %18'e çıkarıldı ve İstanbul proje üretilecek kent olarak cazibesini yitirdi. Artık İstanbul'da hali hazırda devam edenler dışında yeni bir proje yok. Dolayısıyla devletin konut endüstrisindeki balon riskini yönetebilme adına yaptığı KDV operasyonu bence etkili oldu. İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kentlerdeki inşaatların

yavaşladığını tahmin ediyorum. İnşaat sektöründeki projeler ise bu konuda gelişme gösterebilecek illere doğru kaydı. Bu yıl yürürlüğe giren ikinci bir adım da kredi kartları ve tüketici kredilerindeki taksit sayılarında yapılan düzenlemeler oldu. Böylece konutta oluşabilecek bir balonu engellemek için konutlara ilgi gösterenlerin belli bir mali güce sahip olmasının yolu açıldı. Bu konuya uluslararası bir örnek vermek gerekirse; "mortgage"de Amerika neden felakete sürüklendi? İnsanlar satın alacakları evin değerinden bile daha yüksek miktarlarda kredi çekebildiler. Yani finans kuruluşları ev sahibi olmak isteyenlere %105 oranında kredi kullandırmışlar. Böylece herkes konut satın alabileceğine inandı. Konut satın alacak bir kişiye peşinat şartı getirmedikleri durumda da bir felaket yaşandı. BDDK ve ekonomi yönetimi bu konuda çok sıkı

takipler yürütüyor. Mesela bir konut alırken belli oranda peşinatın olması gerekiyor. Bazı bankalar bu kuralı aşabilmek için peşinat kısmını da ihtiyaç kredisi ile karşılamaya çalıştılar. BDDK bunu fark etti ve bu bankaların ellerinden ruhsatlarını alabileceklerini açıkladı. Ama sonuç olarak Türkiye küresel krizin ilk bölümünü göreceli olarak daha iyi atlattığı bir ekonomi olmanın cesareti ile konutta biraz hızlı gitti ve balon riskine hızla yaklaştı. Yine de söylediğim gibi iyi bir ekonomi yönetimi ve uluslararası deneyimleri ile Türkiye'nin duvara doğru gittiğini gördüler ve birtakım tedbirler aldılar. Özetle Türkiye'de böyle bir balon riski olabilir ama ekonomi yönetiminiz aldığı tedbirlerle süreci iyi yönetiyor. Ancak küresel ölçekte ölçsüz parasal genişleme sorunu halledilmediği müddetçe Türkiye dâhil birçok ülke için konutta balon riski söz konusu.

İNSAN KAYNAKLARI'NDA YENİLİKÇİ YAKLAŞIMLAR ARTIYOR

KOÇ HOLDİNG
İNSAN KAYNAKLARI
DİREKTÖRLÜĞÜ'NÜN
YENİLİKÇİ UYGULAMALARI
ULUSLARARASI ARENADA
ÖDÜLENDİRİLMEME DEVAM
EDİYOR.

Koç Topluluğu'nun gelecekteki insan kaynakları yönetim yaklaşımını ve altyapısını oluşturmak için devreye aldığı "KPI (Kritik Performans Göstergeleri) Takip ve İnsan Kaynakları Süreç İyileştirme Projesi", Uluslararası Stevie Ödülleri'nde iki kategoride ödüle layık görüldü. Proje kapsamında yapılan çalışmalarla Koç Holding, "Yılın Şirketi" ödülünü alırken, Koç Holding İnsan Kaynakları Direktörlüğü de, "Yılın İnsan Kaynakları Departmanı" ödülünü almaya hak kazandı.

Bu iki ödüle layık görülen proje, Koç Topluluğu'nun vizyonuna hizmet edecek yeni uygulamalar geliştirmeyi ve mevcut insan kaynakları süreçlerinde iyileştirme sağlamayı hedefliyor. Aynı zamanda proje ile iyi uygulamaların tüm Topluluk şirketlerine yaygınlaştırılması amaçlanıyor.

100'Ü AŞKIN PERFORMANS GÖSTERGESİ BELİRLENDİ

Proje kapsamında öncelikle, insan kaynakları uygulamalarının etkinliğini değerlendirmek amacıyla KPI belirleme çalışmaları başlatıldı. Uluslararası enstitüler ve danışmanlık firmalarının yanı sıra, yerel ve uluslararası şirketlerle kıyaslama görüşmeleri yapıldı. Konuyla ilgili literatür ve akademik çalışmalar incelendi. Yapılan araştırmalar sonucunda, Koç Topluluğu şirketlerinin iş stratejisine etkisi de dikkate alınarak, yıllık olarak takip edilmek üzere 100'ü aşkın performans göstergesi belirlendi.

KENDİSİNİ ULUSLARARASI ŞİRKETLERLE KIYASLIYOR

Belirlenen performans göstergeleri için gerekli verilerin toplanması, göstergelerin hesaplanması ve analiz edilmesi için e-metrik adı verilen online bir sistem tasarlandı. Devreye alınan bu sistem ile, insan kaynakları süreçlerinin

PROJE ZİYARETLELERİ UYGULANIYOR

Proje kapsamında Koç Topluluğu şirketlerine ziyaretler gerçekleştiriliyor.

16

PROJE İÇİN ZİYARET
EDİLEN ŞİRKET SAYISI

48

PROJENİN
TAMAMLANMASI İÇİN
ZİYARET YAPILAN
GÜN SAYISI

etkinliği Topluluk bazında, sektörel ve uluslararası bazda karşılaştırılabilir. Uluslararası karşılaştırmalar, Fortune 500 Global listesindeki şirketler ve Avrupa'nın önde gelen 900 şirketi ile yapılıyor. Fortune 500 Global listesindeki tek Türk şirketi olan Koç Holding, insan kaynakları süreçlerinde de kendisini uluslararası şirketler ile kıyaslıyor.

KPI yönetimi ve analizlerine ilave olarak, Koç Topluluğu şirketlerinin insan kaynakları uygulamalarını yakından

Koç Holding İK Direktörlüğü'nün bu yıl iki kategoride aldığı Stevie Ödülleri; 30'dan fazla ülkeden binlerce projenin değerlendirildiği, ABD'nin en

prestijli organizasyonlarından biri. Her sene farklı jüri üyelerinin yer aldığı yarışmada dünya çapında ünlü ve başarılı profesyoneller projeleri değerlendiriyor.

tanımak ve başarılı uygulamaları tespit etmek amacı ile ziyaretler düzenleniyor. Ziyaret edilen şirketlerin her biri için ayrı değerlendirme raporu hazırlanıp ilgili şirket ile paylaşılıyor. e-metrikK'ten alınan göstergeler ile, şirket ziyaretleri konsolide edilerek insan kaynakları süreçlerinin etkinliğinin artırılması hedefleniyor.

İYİ UYGULAMALAR GÜNÜ İLE BAŞARILI PROJELER YAYGINLAŞTIRILIYOR

Başarılı uygulamaların Topluluk genelinde yayılımını sağlamak ve ortak insan kaynakları vizyonunu paylaşmak amacıyla, İyi Uygulamalar Günü düzenleniyor. 2014 yılı İyi Uygulamalar Günü Mart ayı içerisinde Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'nde yapıldı. Koç Topluluğu şirketlerinin insan kaynakları yöneticilerinin ve profesyonellerinin yoğun ilgi gösterdiği etkinlikte, başarılı projeler paylaşıldı. İyi Uygulamalar Günü'nde,

KPI Projesi, Koç Topluluğu'nun vizyonuna hizmet edecek, insan kaynakları alanında birçok çalışmayı da beraberinde getirdi.

Koç Topluluğu insan kaynakları etkinliklerinde bir ilk olmak üzere, katılımcılar eş zamanlı olarak Twitter ve Instagram üzerinden etkinliği takip edip paylaşım da bulundular.

GELECEĞİN İNSAN KAYNAKLARI SÜREÇLERİ, YENİ PROJELER İLE ŞEKİLLENİYOR

Proje, Koç Topluluğu'nun vizyonuna hizmet edecek, insan kaynakları alanında birçok çalışmanın başlatılmasını sağladı. Şirket içi ve Topluluk genelinde

rotasyonun yaygınlaştırılması, yeni mezun çalışanlara yönelik uygulamaların geliştirilmesi, Esnek Yan Fayda Projesi, KoçKariyerim iç ilan sisteminin geliştirilmesi, İK profesyonelleri yetiştiren İnsan Kaynakları Akademisi'nin kurulması bu projelerden bazılarını oluşturuyor.

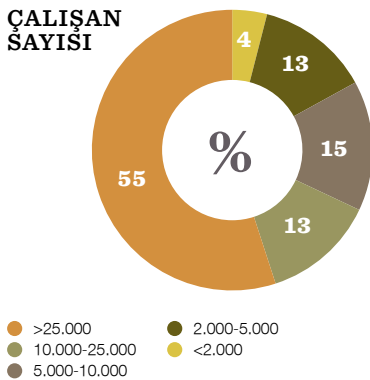
ŞİRKETLERE DANIŞMANLIK VE PROJE DESTEĞİ SAĞLANIYOR

Yayınlanan raporlar neticesinde, şirketlerle birlikte süreç iyileştirmelerine yönelik aksiyonlar planlanıyor, Koç Holding İnsan Kaynakları Direktörlüğü tarafından şirketlere danışmanlık desteği veriliyor. Göstergelerin ve aksiyon planlarının her yıl takibi yapılarak, iyi uygulamaların diğer şirketlere yayılımının yanı sıra, iyileştirmeye açık alanlarda gelişim sağlanıyor. Böylece KPI Takip ve İnsan Kaynakları Süreç İyileştirme Projesi ile geleceğin insan kaynağı profili ve yönetim sistemleri bugünden şekilleniyor.

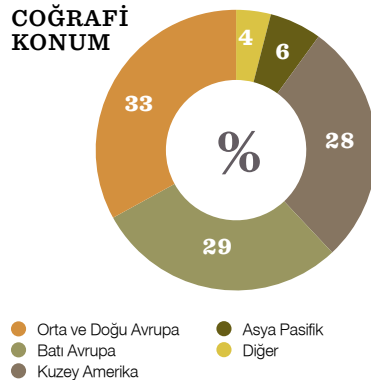
ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMA YAPILAN ŞİRKETLER

Proje hazırlanırken uluslararası pek çok şirket incelendi.

ÇALIŞAN SAYISI

COĞRAFİ KONUM

PERFORMANS GÖSTERGELERİ

KPI belirlenirken birden fazla veri işlenerek sonuca ulaşıyor.

KPI Örnekleri

Personel Devir Oranı	İnsan Kaynağı Katma Değeri
Şirket İçi Atama Oranı	İşgücü Büyüme Oranı
Kişi Başı Verilen Eğitim Saati	Kadın Çalışan Sayısı Oranı
Topluluk İçi Yönetici Atama Oranı	Şirket İçi Atama Oranı

“Opet Teknolojisi İşimizi Kolaylaştırıyor”

ANKARA’DA OPET BAYİSİ OLARAK DÖRT NOKTADA HİZMET VEREN UZALTAŞ PETROL, OPET MARKASININ GÜCÜ VE YENİLİKÇİ VİZYONUyla GELECEK DÖNEMDE DAHA ÇOK MÜŞTERİYE ULAŞMAYI PLANLIYOR.

Türkiye’de akaryakıt sektöründe güçlü altyapısı, yenilikçi yaklaşımı ile müşteri memnuniyetinde lider olan Opet, markasının gücünü bayilerine aktarıyor. İnşaat, ithalat, ihracat ve benzin istasyonu işletmeciliği konularında faaliyet gösteren ve Ankara’da dört akaryakıt istasyonuna sahip olan Uzaltaş Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Ünal Pala, bundan 17 yıl önce Opet Bayisi olarak çalışmaya başladı. Bugün bu kararından büyük mutluluk duyan Pala, Opet’in yenilikçi yaklaşımı ile ilgili, “Markanın teknolojiye olan ilgisi, bütün bayi arkadaşlarımızın işini çok rahatlatıyor” diyor.

1996 yılından bu yana inşaat, ithalat, ihracat ve benzin istasyonu işletmeciliği konusunda faaliyet gösteriyorsunuz. Akaryakıt sektörü ve Opet bünyesine girme hikâyenizi anlatabilir misiniz?

Opet ile tanışmamız 1997 yılında oldu, o yıllar inşaat işleri ile uğraşırken akaryakıt sektörü çok ilgimi çekiyordu. Bir gün gazetede satılık istasyon ilanını gördüm. İstasyona bakmaya gittiğimde ise, buranın bir Opet istasyonu olduğunu gördüm ve istasyonu devralma kararını verdim. O günden sonra istasyon ağıımızı Opet ile birlikte yapmış olduğumuz çalışmalarla geliştirdik. 17 yılda sektörde Opet’in geldiği yeri gördükçe, “İyi ki Opet Bayisi olmuşuz” diyorum.

Ankara'nın dört ayrı bölgesinde dört adet akaryakıt istasyonuna sahipsiniz. Opet Bayisi olarak bugün geldiğiniz noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

İstasyon satış ağıımızı Opet ile birlikte geliştirdik. Burada hem bizim, hem de Opet yöneticilerinin katkısı çok büyük. Onlar, bugüne kadar sunduğumuz bütün projelere inandılar ve bu şekilde istasyon ağıımız gelişti. Bizim bir Opet Bayisi olmamızın da avantajları var tabii ki. Bunların başında Temiz Tuvalet Kampanyası geliyor. Bu, benim gözümde Opet'in en önemli kampanyası ve Opet'i markalaştıran bir kampanya. Opet'in gerçek müşterilerinin her daim bu markadan yakıt alacağını düşünüyorum çünkü Opet'in vermiş olduğu hizmet diğer rakiplerden daha iyi. Aynı lokasyonda Opet'in satışlarını rakipleriyle kıyasladığımızda Opet, yüzde 25 daha fazla satıyor. Bu da marka gücünden kaynaklanıyor.

Opet ile birlikte kurumsal şirketlerin araçlarına akaryakıt temin ederek, 24 saat kontrol altında tutulabilecek Taşıt Otomasyon Sistemi (Otobil) uygulaması sunuyorsunuz. Bu uygulamanın sektöre ve işinize katkısı nedir?

Otobil dediğimiz sistem elektronik ortamda akaryakıt alma uygulaması. Biz bu uygulamaya 2008 yılında Ankara'da, İç Anadolu ve Karadeniz Bölgeleri'nde başladık. Bu sistem, Opet veya bu gibi dağıtım firmalarına sabit yıllık satış imkânı sunuyor. Firmalarla yapmış olduğumuz sözleşmelerle, minimum 2 yıl firmanın yakıt bağlantısını yapmış ve dağıtım firmasına ek bir satış sağlamış oluyoruz.

Bu sistem, müşterilerimizin akaryakıt alım işini güvenli bir şekilde yapmasına olanak sağlıyor. Ayrıca elektronik olarak satış yapılması nedeniyle pompa görevlisi- çalışan (şoför) ilişkisini de ortadan kaldırıyor. Para ilişkisi olmadığı için firmanın herhangi bir kaybı da olmuyor. Bununla birlikte, bu sistem sayesinde hangi aracının kaç kilometre yol yaptığını ve kilometre başına ne kadar akaryakıt kullandığını görebiliyoruz. Altı yıl önce başlamış olduğumuz Otobil distribütörlüğünü çok iyi bir duruma

getirmiş bulunuyoruz. Bugün bu sistem ile yaklaşık 2 bin cari müşteri ve 25 bin civarında aracın yakıtını karşılıyoruz.

Bünyesinde çalıştığınız Opet, teknolojiyi çok iyi kullanan ve çok yenilikçi bir marka. Opet'in bu özelliğinin size ve işinize etkisinden bahsedebilir misiniz?

Bu çok önemli bir konu. Bana göre marka olmak, kendinizi yenilemek ve dinamik kalmak demek. Opet, bu konuda rakiplerine bakıldığında çok iyi bir şirket. Markanın teknolojiye olan ilgisi, bütün bayi arkadaşlarımızın işini çok rahatlatıyor. Buna bir örnek verecek olursak, bundan 7-8 yıl önce satış raporlarımızı pompalardaki sayaçlardan okuyarak manuel olarak hazırlardık ve hesabı manuel bir ortamda bakkal hesabı gibi yapardık. Şu anda kullandığımız otomasyon sistemiyle tek bir tuşa basarak; günlük ve saatlik olarak hangi ürünün ne kadar satıldığını, ne kadar stoğumuzun bulunduğunu görebiliyoruz. Ayrıca bu

bilgileri hem istasyondan, hem de şehir dışından online bağlanarak hemen alabiliyoruz. Bu da bayi olarak bizim işimizi çok kolaylaştırıyor. Özetle, Opet'in kullandığı yeni teknoloji yatırımlarıyla hem bayi hem de müşteri yenilikçiliğe açık oluyor.

Akaryakıt sektöründeki güncel projelerinizden ve önümüzdeki dönemlerdeki hedeflerinizden bahsedebilir misiniz?

İstasyon ağıımızı genişletmeyi ve Otobil distribütörü olarak çalıştığımız işimizde daha çok müşteriye ulaşarak büyümeyi hedefliyoruz.

Birçok sektörde faaliyet gösterdiğiniz yoğun bir iş yaşamı içerisindesiniz. Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Boş zamanlarımda genellikle aileme zaman ayırıyorum. Doğayı çok seviyorum. Ankara'ya 45 km mesafede atların otulduğu çiftliğim var. Ata biniyorum ve atın üstündeyken hiçbir şey aklıma gelmiyor. Bu, benim için gerçek bir terapi oluyor.

Boş zamanlarımda arkadaşlarımla yemek yemek, sohbet etmek de çok keyifle yaptığım şeyler. Bir de ben bir Bodrum aşığıyım ve yaz sezonu başladığında orada olmak bana huzur veriyor. Deniz sporları ile uğraşırken vaktin nasıl geçtiğini anlamıyorum. Teknemle koyları dolaşmaktan da zevk alıyorum. Spor adına da üç sene önce aletli pilatese başladım. Bu spor da bana inanılmaz bir enerji katıyor.

İstasyon satış ağıımızı
Opet ile birlikte geliştirdik.
Burada hem bizim, hem de
Opet yöneticilerinin katkısı
çok büyük. Onlar, bugüne
kadar bizim sunduğumuz
bütün projelere inandılar.

GÜNÜMÜZÜN İŞARETLERİ

**Harvard
Business
Review**
TÜRKİYE

www.hbr.org
www.hbrturkiye.com

Bu makale Harvard
Business Review
Türkiye'nin Mart 2014
sayısında yayımlanmıştır.
Copyright © 2014
Harvard Business School
Publishing Corporation.
Tüm hakları saklıdır.

KULLANICI ARAYÜZÜ İKONLARI TEKNOLOJİYİ KUMANDA EDEBİLMEMİZİ SAĞLIYOR. BAZI İŞARETLERİ ANLAYABİLSEK DE BAZILARINI BİR MANTIK ÇERÇEVESİNE OTURTMAKTA ZORLANIYORUZ. BİRİ YOK OLMA TEHLİKESİYLE KARŞILAŞTI, BİRİNİN DANIŞMAN KRALIYLA ALAKASI VAR, DİĞERLERİ DE KUTSAL YADİGAR OLMA YOLUNDAKİ OBJELERİ TASVİR EDİYOR. İŞTE BİLGASAYARLARIMIZDA, TELEFONLAR VE YAZILIMLARIMIZDA GÖRDÜĞÜMÜZ ÇİZGİ VE HALKALARIN KISA BİR TARİHİ.

ÖLÜMSÜZ @ BİN 500 YIL SONRA BİLE AYAKTA

@ tuşuna günde kaç defa bastığınızı sayın bakalım. @ işareti cihazlarımızda, hem e-posta hem de tweetlerde, muhtemelen en sık kullanılan sembollerden biri. Bununla beraber, İtalya'da 'salyangoz', Hollanda'da 'maymun kuyruğu' olarak bilinen sarmal şeklindeki 'alfa' neredeyse unutulmuş, daktiloyla aynı kadere mahkum oluyordu.

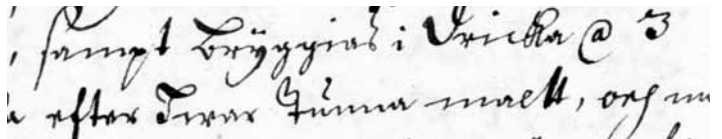
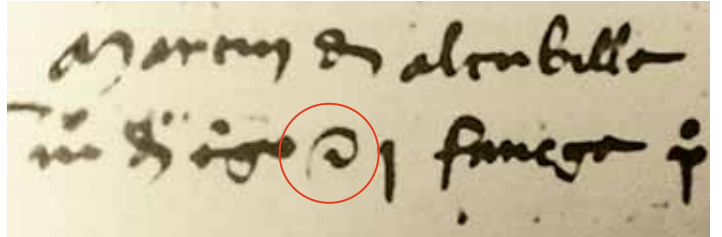
Bu hikayeye gelmezden önce, tüm @ koleksiyonuna ev sahipliği yapan Smithsonian Magazine ve New York Modern Sanat Müzesi'nden edindiğimiz, kısa tarihçeye değinelim: Altıncı yüzyıllara dek gittiğimizde, @ işaretinin ("-de", "-da" veya "-e" anlamına gelen) Latin edatı ad'ın harflerini tek kalem vuruşunda birleştiren bir bağ kipi olarak kullanıldığını görüyoruz. Sembol zamanla evrilerek, Venedik ticari anlaşmalarında tüccarların kavanoz şeklindeki ölçü birimi olan amfora, İspanyol tüccarların ise başka bir ölçü birimi olan arroba sembolü olarak kullanıldı. En sonunda, işaret, "12 şeftali@ 1,50\$, toplamda 18\$" örneğinde olduğu gibi "Tanesi şu kadar" anlamı kazandı.

Sembol, 1885 yılı itibarıyla Amerikalı Underwood marka daktilolarda ortaya çıktı. Zamanla giderek daha az kullanılmaya başlansa da gelecek yüzyılda klavyelerin önemli bir parçası oldu.

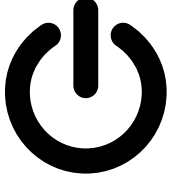
Daha sonra, Ray Tomlinson @ işaretini 1971 yılında yeniden su yüzüne çıkardı. ARPAnet üzerinden bilgisayarlar arasında mesajlar göndermenin bir yolunu geliştiren teknoloji Ar-Ge şirketi Bolt, Beranek

and Newman'dan aldığı güçle, ilk e-postalarda bu sembolü kullanma kararı aldı. Çünkü işaret doğal olarak lokasyon ima ediyordu ve çoktan klavyelerde yer almıştı. Hiç kimse bu tuşu kullanmamıştı, işaret artık yeni rolüne hazırды.

Yukarıda: 1536 yılında İtalyan bir tüccarın @ sembolü kullanımından bir örnek. Aşağıda: 1400'lerde Castile'den buğday gönderiminden bir kullanım örneği.

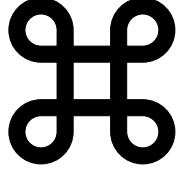

İŞARETLER NEDEN BÖYLE?

ELEKTRİK

Gizmodo'ya göre, mühendisler 11. Dünya Savaşı sırasında elektrik düğmelerini etiketlemek için ikili bir sistem kullanmaya başladılar: 1, "açık"; 0 ise "kapalı" anlamına geliyordu. Bu sistem, Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) tarafından her iki rakamın birleştirilmesiyle yukarıdaki ikona dönüştürüldü. IEC'in planladığı anlam, cihazın "beklemede" olduğuydu; ancak Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsü daha farklı bir anlam yükledi: "Elektrik."

KOMUT

Hepimiz bu tuşun Mac klavyede kısayol göstergesi olduğunu biliyoruz. Ancak neden bu işaretin seçildiğini biliyor musunuz? Bu işaretin kullanımı, Steve Jobs'un 1983 yılında Apple logosunun olur olmaz her yerde kullanılması azaltmak için aldığı bir karara dayanıyor. O zamana dek, bu tuşa Macintosh'un meyvesi bulunuyordu; ancak Jobs meyveyi aşırı kullandıklarını hissediyordu. ("Apple logosunu olur olmaz kullanıyoruz!" diyordu.) Mac'i geliştiren orijinal ekibin bir üyesi olan Andy Herzfeld, tasarımcı Susan Kare ile beraber bir sembol sözlüğünü karıştırdıktan sonra ilmek şeklindeki bu halkayı seçti. (İşaret aynı zamanda St. John's Haçı olarak biliniyor.) İşaret antik dönemlerde evlerde ve kap-kacaklarda kötü ruhları uzak tutmak için kullanılırdı. Kuzey Avrupa'da ise halen "yerel bir cazibe" olarak kullanılıyor.

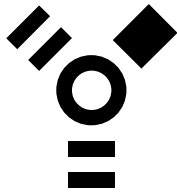
BLUETOOTH

Kısa mesafe kablosuz bağlantı sembolü, 10. yüzyılda Danimarka ve Norveç'in bazı bölgelerinde hüküm sürmüş Kral Harald Bluetooth'un ilk harflerini sembolize eden eski Germen alfabesinin iki harfinden alındı. Bluetooth, Danimarkalı kavimleri birleştirmesiyle meşhurdur. Teknolojik muadili ise sinyallerin değişimi aracılığıyla cihazları birleştiriyor. Bu isim Intel'de çoklu şirket çalışması grubunun bir parçası olarak çalışan Jim Kardach tarafından önerildi; ismin geçici olması düşünülüyordu. Ancak teknolojinin çabucak piyasaya sürülmesi gerektiğinden, grup, pazarlamacılar daha iyi bir isim bulana dek "Bluetooth"u kullanmaya kararı verdi. Asla daha iyisini bulamadılar.

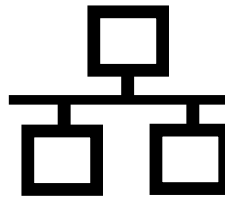
USB

Bu ikon, çoğunlukla bilgisayarlarımızın yanında bulunan arapsaçına dönmüş kablo çöplüğünü pek andırmasa da birbirine bağlanabilen farklı türdeki elektronik cihazları gösteren halka, üçgen ve daireyle Neptün'ün simgesi zıpkını temel alıyor.

FIREWIRE

Cihazlar arasında veri transferini gerçekleştirme için hızlı yolunu gösterir. FireWire sembolü, 1995 yılında Apple tarafından tasarlanmıştır. Şekildeki üç çatal, video, ses ve veriyi temsil eder.

ETHERNET

IBM'den David Hill tarafından tasarlanan bu ikon, birbirine bağlı üç bilgisayarı andırıyor ve asıl mesele de bu. Sembolün amacı çoklu cihaz ağını göstermekti. Gizmodo'nun da belirttiği gibi sembol daha çok Ethernet'in mucidi Bob Metcalfe'nin sisteme dair ilk karalamalarını andırıyor.

HATIRALAR VE ANAKRONİZMALAR

Aşağıdaki benzer semboller, bir neslin hatıralarını canlandırırken, başka bir nesle muhtemelen soyut semboller olarak görünecektir. Çünkü artık kullanılmayan aletleri gösteriyorlar. Ancak @ tarihçesinin gösterdiği gibi her daim ikinci bir eylem ihtimali bulunuyor.

1950'ler

TELEFON AHİZESİ = ARAMA

1970'ler

DİSKET = KAYDETME

1960'lar

SLR FOTOĞRAF MAKİNESİ = CEP TELEFONU KAMERASI

1900'ler

KARTON DOSYA = DEPOLAMA

1900'ler

PANO + KAĞIT = YAPIŞTIRMA

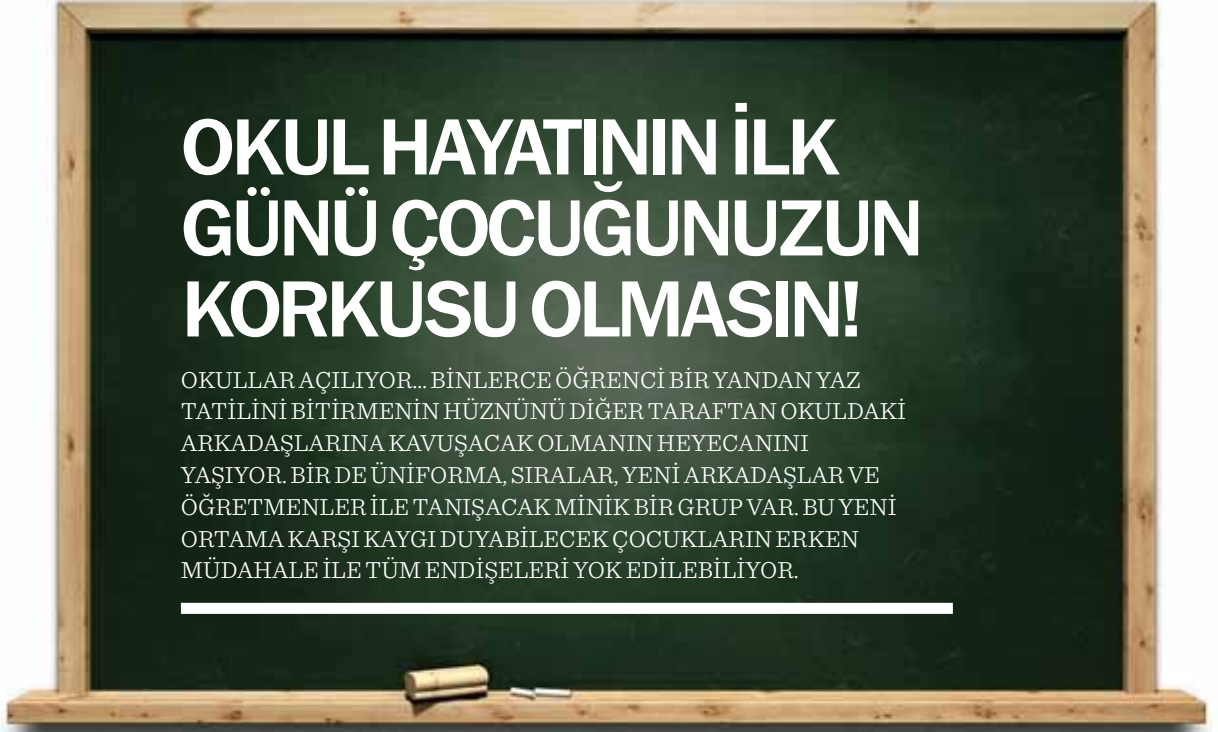
1950'ler

SERİT MİKROFON = KONUŞMA

1960'lar

BANTTAN BANDA KAYIT = SESLİ MESAJ

OKUL HAYATININ İLK GÜNÜ ÇOCUĞUNUZUN KORKUSU OLMASIN!

OKULLAR AÇILIYOR... BİNLERCE ÖĞRENCİ BİR YANDAN YAZ TATİLİNİ BİTİRMENİN HÜZNÜNÜ DİĞER TARAFTAN OKULDAKİ ARKADAŞLARINA KAVUŞACAK OLMANIN HEYECANINI YAŞIYOR. BİR DE ÜNİFORMA, SIRALAR, YENİ ARKADAŞLAR VE ÖĞRETMENLER İLE TANIŞACAK MİNİK BİR GRUP VAR. BU YENİ ORTAMA KARŞI KAYGI DUYABİLECEK ÇOCUKLARIN ERKEN MÜDAHALE İLE TÜM ENDİŞELERİ YOK EDİLEBİLİYOR.

Yeni bir dünyaya adım atacak çocukların okul korkusu geliştirebileceklerini göz önüne alarak, çocuklardan önce ebeveynlerin bu duruma hazırlanmaları gerekiyor. Zira çocukların bu dönemde karşılaşabilecekleri problemleri önceden kestirmek ve bilinçli bir şekilde onlarla baş edebilmenin yollarını aramak oldukça önemli. Amerikan Hastanesi Pediatri Bölümü'nden Pedagog Güzide Soyak, okul korkusu, okul korkusunun belirtileri ve nedenleri hakkında bilgi verirken, ailelere ve öğretmenlere de tavsiyelerde bulunuyor.

OKUL KORKUSU ERKEN MÜDAHALE İLE ÇABUK ATLATILABİLİYOR

Okul korkusu, okul çağı içindeki çocuğun okula gitme ile ilgili direnmesi arkadaşlarını kabul etmemesi ve ağlama gibi tepkiler geliştirmesi olarak açıklanıyor. Okul korkusu, kızlarda ve

erkeklerde eşit oranlarda görülüyor ve bu korku, çocuğun eğitim alacağı ortama uyum sağlamasını engelliyor. Çocuklar için korku, yaşama adapte olabilmeyi, kaygı veren durumlarla baş edebilmenin yöntemlerinden biri. Okul korkusu, hızlı ele alınıp gerekli müdahaleler yapıldığında çabuk atlatılabilir.

Bağımlı, ilişki kuramayan, arkadaşları ile oynamayı reddeden, anne ile ilişkisi sağlıklı organize edilememiş bir çocuğun okula başlarken sorun yaşaması beklenebiliyor.

Anne ve çocuk arasındaki bağımlı ilişkide; annenin çocuğun bireyselleşmesine izin vermemesi, bir bakıma annenin de çocuğa bağımlı olması, ev içinde baskılı-kaygılı ortamların olması, yeni bir kardeşin gelmesi, çocuğun bu süreci henüz anlayamamış olması, anne ve babanın çok kaygılı kişiler olmaları, aile içinde bir yakının kaybı ve hastalıklar gibi birçok faktör de etkili olabiliyor. Çocuğun okula başlamadan önceki dönemde arkadaş deneyimlerinin niteliği, duygularını ve düşüncelerini anlatmada desteklenmiş olması bu dönemdeki zorlukları atlatmada da önemli bir rol oynuyor.

ÇOCUĞUNUZU DİNLEYİN!

Okula karşı negatif duygular beslemeleri için çocuklara, okulla ilgili gerçekçi bilgiler verilmesi gerekiyor. Pedagog Güzide Soyak, okula başlama dönemi öncesinde annelerin,

Okul korkusu yaşayan çocuklarda ilgi ve enerji kaybı, sinirlilik, içe kapanık olma durumu, nedensiz ağlama, baş ve karın ağrıları gibi yakınmalar gözlemleniyor.

çocuklarını farklı arkadaşlıklar kurması için cesaretlendirmesi gerektiğini ve çocuğun güven duyduğu başka aile bireylerinin de kendi deneyimlerini çocukla paylaşmasının faydalı olabileceğini belirtiyor. Okulun öğrenme eyleminin dışında çocuğa keyifli gelebilecek yönlerinin de anlatılması faydalı olabilir. Soyak, okul korkusunun önüne geçmek için, çocukların bireysel becerilerini geliştirmeleri, kendi başlarına giyinip soyunabilmeleri ve yardımsız yemek yiyebilmeleri gerektiğini kaydediyor. Soyak, annelerin ve babaların çocuğunu her dönemde etkin bir şekilde dinlemesi ve çocukların kaygılarının olabileceğini kabul etmesi gerektiğine de dikkat çekiyor.

Pedagog Güzide Soyak, çocuğun okula gitmeyle ilgili bütün kaygıların dinlenmesinin, okul ile ilgili duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışılmasının önemine vurgu yaparak, okul korkusunun çocukta olduğu kadar okul ve öğretmen tutumlarından da kaynaklanabileceğinin unutulmaması gerektiğini söylüyor. Her annenin ve babanın, bu kaygıların zamanla geçeceğini ve okulda öğrendiklerinin kendileri için de önemli olduğunu vurgulaması gerektiğini açıklayan Soyak, "Ayrıca uzun vedalaşmalardan kaçınmak, ev içinde çocuğun anne babaya bağımlı olmasını azaltmak, çocuğun kendi başına bulduğu uğraşlar konusunda destek olmak, tek başına da oynayabileceği oyuncak-

Pedagog Güzide Soyak
VKV Amerikan Hastanesi
Pediatri Bölümü Uzmanı

lar almak ve oyunlar öğretmek oldukça fayda sağlar" diyor. Soyak, ebeveynlerin bu dönemde dikkatli olmasının önemine vurgu yaparken, bu dönem içinde olabilecek bütün sorunlardan haberdar olmanın, problemi çabuk fark etmek ve doğru müdahale etmek açısından önemli olduğunu söylüyor.

ÖĞRETMENLER ÇOCUĞA NASIL YAKLAŞMALI?

Bu dönemde öğretmenlerin duyarlı olması gerekiyor. Çocuğun öğretmeni yapamıyor olmasının çocukta kaygı uyandıracağı unutulmamalı ve öncelikli olarak öğretmen bu yüzden kaygı taşımamalı. Önce çocuğun sıkıntısının ne olduğu sorularak, bu konuda ona yardım edileceği anlatılmalı. Katı tutum, bu sorunları artırır. Bu nedenle öğretmen, çocuğa okula gelmesi gerektiğini ve onun öğrenmesini önemseyeceğini anlatmalı.

EBEVEYNLER ÇOCUKLARINI OKULA NASIL HAZIRLAMALI?

- Çocuklarınızın gelişimini anlamak için onları dikkatli gözlemleyin. Tanımaya, anlamaya çalışın. Bilginizi artırmak için çeşitli kaynaklar okuyun. Okula başlangıç ile ilgili anaokulu öğretmeninizin görüşünü de alın. Çocuğunuzun yaştlarından geride olduğunu düşündüğünüz becerilerinin değerlendirilmesi için bir uzmanın görüşlerini alın.
- İlk yıllardan itibaren her akşam kitap okumak, çocuğun sadece okumaya ilgisini değil, dil gelişimini ve anlamasını da güçlendirir.
- Özbakım becerilerinin zamanında kazanılmış olması, okul yıllarına ait olan önemli bir sorumluluğun yani ödev yapma bilincinin gelişmesine de yardımcı olur. Yemeğini yemek için destek bekleyen, anne ve babası ile yatan, tuvalet temizliğini yerine getiremeyen, odasını toplamayı öğrenememiş bir çocuk ödevlerini de yapmak konusunda istekli olmaz.
- Okul seçimi, anne ve babaların istekleri doğrultusunda gerçekleşmekle birlikte çocuğunuzun becerilerinin de göz önünde bulundurularak yapılması gerekir. Çocuğun gideceği okul ve eğitim hayatı ile ilgili bilginin olması onu rahatlatır.
- Okul için gerekli alışverişi ve odasının çalışma ihtiyacına göre tekrar düzenlenmesini birlikte yapın. Çocuklarınızın yaşamındaki yeni dönemin heyecanını ve sorumluluklarını da birlikte paylaşın.
- Kavram becerilerinin öğrenilmesi ve pekiştirilmesi günlük hayat içerisindeki deneyimlerle gerçekleşir. Zaman zaman çocuğunuzun bilgisini ortaya çıkaracak basit sorular sorun. Onunda soru sorması için teşvik edin.
- Başladığı işi bitirmek, sırasını beklemek, söz kesmemek, isteklerini ertelenebilmek, oyunların kurallarına uymak, ebeveynler tarafından dikkatle izlenmeli ve gelişmesi için desteklenmeli.

“Hareket Etmek Yaşamak Demek”

HOLLANDA'DA YAŞAYAN TİYATRO OYUNCUSU VE YAZAR FUNDA MÜJDE, ÜÇ TEKERLEKLİ ENGELLİ BİSİKLETİYLE AMSTERDAM'DAN İSTANBUL'A DOĞRU YOLA ÇIKTI. BİRÇOK ZORLUK ATLATTI, BİRÇOK HATIRA BİRİKTİRDİ. FİZİKSEL VE SOSYAL TÜM ENGELLERİNE RAĞMEN 88 GÜNLÜK BİSİKLET TURUNU GERÇEKLEŞTİREN FUNDA MÜJDE SPORA OLAN TUTKUSUNU, GEÇİRDİĞİ TRAFİK KAZASINDAN SONRA YAŞADIĞI SÜRECİ VE ÜÇ AY SÜREN BİSİKLET SEYAHATİNİ BİZDEN HABERLER DERGİSİ'NE ANLATTI.

Funda Müjde, Adanalı göçmen bir ailenin kızı. Babası bundan tam 50 yıl önce Türkiye'den Hollanda'ya işçi olarak yerleşti ve dört yıl geçtikten sonra ailesinin geri kalanını yanına aldı. “Babam biz Hollanda'ya gelir gelmez bize bisiklet aldı ve bizi spora gönderdi” diyen Funda Müjde, küçük yaştan itibaren spor ile iç içe büyüdü. Yüzdü, aletli jimnastik yaptı, basketbol ve voleybol oynadı...

Ardından Funda Müjde, Hollanda'da tiyatro oyuncusu olarak çalışmaya başladı. 2007 yılında bir oyun turnesi sırasında tatil için İstanbul'a gelen Müjde'nin hayatı değişti. Geçirdiği trafik kazasının ardından omurilik

felci yüzünden tekerlekli sandalyeyle yaşamaya başladı. Hollanda'nın en yüksek tirajlı gazetesi De Telgraaf'ta köşe yazısı yazıyordu fakat oyunculuk hayatı ciddi ölçüde sekteye uğramıştı. "Artık hayatım bitti" dediği noktada Müjde, Amsterdam'dan İstanbul'a üç tekerlekli bisikletiyle gelmeye karar verdi. "Bunu yaparak hem Türkiye'den Hollanda'ya işçi göçünün 50. yılına hem de engellilere dikkat çekebilirim. Sporumu da yapmış olurum" diye düşünen Müjde'nin çevresi onu bu fıkirden vazgeçirmeye çalıştı fakat o kimseyi dinlemedi. Müjde, eşi Ron ve kayınbiraderi Rene ile mayısın son günlerinde başladığı bisiklet yolculuğunu büyük bir azimle 3 ay sonra tamamlamayı başardı.

Amsterdam'dan İstanbul'a yaklaşık 3.500 kilometrelik bir yolu bisiklet ile geldiniz. Bisiklet ile bu kadar yolu kat edebildiğinize göre hem spor ile çok ilgilisiniz hem de vücudunuz kondisyon olarak böyle bir seyahate hazır. Sporun hayatınızda nasıl bir yeri vardı?

Hollanda'ya geldiğim zamanlar Hollanda spor konusunda imkanları fazla olan bir ülkeydi. Okulda yüzme dersleri vardı. Babam gelir gelmez bize bisiklet almıştı. Hareketi ve sporu o kadar çok seviyordum ki küçük yaşta aletli jimnastiğe başladım, basketbola ve voleybola kaydoldum. Genç yaşta vücudum spora alışınca hayatımın ileriki dönemlerinde de sporun müptelası oldum.

Hollanda'da bisiklet çok normal ve günlük bir vasıta olduğu için ulaşımı onunla sağlıyordum. Çocuklarla doğa ile iç içe olduğumuz tatillere gidiyorduk, kamp yapıyorduk, kayak yapıyorduk. Kısacası bu yaşıma kadar spor ile hep iç içeydim.

Ardından 45 yaşındayken İstanbul'da bir kaza geçirdim ve sporun iyileşme aşamasında çok büyük etkisini gördüm. Kazadan sonra tamamen felçtim, rehabilitasyon merkezine gitmeye başladım. Orada benim hayatımın hareketli olduğunu gördüklerinde terapi mahiyetinde bana ata binmeyi

teklif ettiler. Belimin altı tutmuyor, nasıl ata bineyim diye düşündüm ama kabul ettim. İki yıl ata bindim ve birçok spor yaptım.

Gördüğüm terapiler boyunca hep bana vücudumu çok iyi tanıdığımı söylediler. Doktorum bana hareket etmek ile ilgili bir şey sorduğunda felç olsam bile vücudum bu hareketi hatırlıyordu. Bu açıdan sporun çok faydasını gördüğümü söyleyebilirim.

Hollanda'da günlük hayatınızda da bisiklet kullandınız ama bisiklete binmek sizin için ne zaman bir tutkuya dönüştü?

Hollanda'da bir arkadaşım bana yarış bisikleti almayı önerdi. "32 yaşındayım, iki çocuğum var, ne yapacağım ben yarış bisikletini?" diye sordum. O da "Bu, başka bir tat. Bir dene" dedi. Elimdeki parayla tam boyuma göre ikinci el bir yarış bisikleti aldım.

Oyun turnemde Türkiye'ye tatile geldim, kaza geçirdim ve doktor eşliğinde Hollanda'ya döndüm. Bir daha hiçbir zaman yürüyemedim.

İlk haftalar bisiklete binince çok korktum çünkü kalkarken biraz ağırlık vermek gerekiyordu sonra bisiklet bir hız alıyor ve jet gibi uçup gidiyordum. Şehir içinde kullandığım için çok hızlı gitmedim, 20-30 km'yi geçen yolculuklar da yapmadım ama müptelası oldum.

Amsterdam'dan yola çıkıp İstanbul'a kadar bisiklet ile seyahat etme fikri nasıl ortaya çıktı?

Kaza geçirdikten sonra önce utandım, sıkıldım, üzüldüm. Eskiden sahnede hopleyan zıplayan, bazen sahneden inip seyircinin yanına giden bir yanım vardı, artık onu da yapamıyordum. Tiyatrocu olarak işlerim azaldı. Oyunculuk kariyerim sona erdi. Misafir oyunculuk yaptım, bir tiyatro turnesiyle tüm Hollanda'yı dolaştım ama bir noktada işler bitiyor çünkü hep tekerlekli sandalyedesiniz.

Geçen sene birkaç arkadaş ile birlikte Türkiye'den Hollanda'ya işçi göçünün 50. yılını kutlamayı düşünmüştük. Hepimizin babaları göç zamanı ilk gidenlerdendi. Hep birlikte tiyatro etkinlikleri düzenleyelim istedik. Hem bu 50. yıla dikkat çekmeyi hem de çocuklarımıza geçmiş anlatmayı planlıyorduk çünkü Avrupa'da Türkler 50 yılda çok fazla yol kat etti, büyük adımlar attılar. Avrupa'da son 10 yıldır ekonominin bozuk olmasından dolayı Müslüman karşıtı bir görüş olsa da biz, göçmenliğin olumlu yanlarını vurgulamak istedik. Herkes projelerimizi harika buldu fakat finanse edecek bir güç bulamadık. Sekiz ay buşuna çalışmış

olduk. Sonrasında da “geç kaldınız” dediler. O zaman yine kendi kendime dedim ki “Sinirlendiğimde ayaklarımı yere vuramıyorum, sevindiğimde dans edemiyorum ve ben hala hareketi, sporu özlüyorum.”

Bir gün “Hayatım bitti. Acaba bundan sonra ben ne yapsam?” diye düşünüyordum. Bir yandan da “Şu doğanın güzelliğine bak” diyordum, doğa bedava, doğadan zevk almak bedava, güneş bedava... Aklımdan birçok şey geçiyordu: Aslında dünyanın her yerine gidebilirdim. Çocuklarım da büyüdü. Afrika’da öksüzlere bile yardım edebilirdim. Ama yürüyemiyordum. Hayatımda en çok ne istediğimi sorsalar 40 bin kilometre gidip dünyayı gezmek isterdim. Yürüyemeyeceğime göre bisikletle gidebilirdim. Ama 40 bin kilometre bisikletle nasıl gidilirdi? “Aslında bisikletle Hollanda’dan Türkiye’ye gidilebilir” dedim. Bunu yaparak hem Hollanda-Türkiye ilişkilerinin 50. yılına, hem engellilere dikkat çekebilirim hem de spor yapabilirim diye düşündüm. Aklımda bu fikir oluştu, sabitlendi, bir daha da aklımdan hiçbir zaman çıkmadı. Bunu gerçek-ten istediğime karar verdim.

Amsterdam’dan İstanbul’a bisiklet yolculuğu yapmak istediğinizi çevrenizdeki insanlara söyleyince ne tür tepkiler aldınız ve bu seyahate hazırlık süreniz nasıl geçti?

Eşim de dâhil olmak üzere bütün çevrem bu fikri olumsuz karşıladı. Herkes bana “Bu seyahati yapma”, “Bu seyahati yapamazsın” dedi. Ben o kadar kararlıydım ki, bir an bile tereddüt etmedim ve yavaş yavaş insanları ikna ettim.

Antrenman yapmak zorunda olduğumu biliyordum çünkü 25 yaşında değilim artık. Bir de vücudumun hasar görmemesi, zorlanmaması lazımdı. Yoksa birkaç gün, birkaç hafta spordan uzak kalabilirdim. 3-4 bin kilometre az mesafe değil, Paralimpik Yarışması’na katılacakmışım gibi çalışmalıydım. Kol gücümü arttırmak için halter çalışmaları yaptım. Haftada 2 gün yüzdüm, 2 gün halter yaptım, 2

defa bisikletle yürüyüş bandında yüksek eğitimde çalıştım. Çok güçlendim.

28 Mayıs günü Amsterdam Olimpiyat Stadı’ndan İstanbul’a doğru yola çıktınız. O gün ve daha sonrasında neler hissettiniz?

Amsterdam’dan yola çıkarken o gün oradan hareket ettikten sonra akşam evime dönmeyeceğimi düşündüm. Kendi kendime “Hazırlıklı değiliz” dedim. Tura çıkışım heyecan ile korku arasındaydı. Para yetecek mi diye bir endişem vardı.

Eşim başından beri bu fikre karşıydı ama gideceğimi bildiği için peşimden geldi. Yolculukta beni yarı yolda bırakacağına dair korkum vardı. Dağları tepeleri aşmak, antrenmanlar yapmak bu korkunun yanında sıfır kalyordu.

Yolculuğunuz üç ay boyunca devam etti ve Hollanda’dan başlayarak Almanya, Avusturya, Slovenya, Hırvatistan, Sırbistan, Bulgaristan’dan geçerek Türkiye’ye ulaştınız. Bu süre zarfında neler yaşadınız?

İstanbul’a yola çıktıktan sonra bir de Avusturya’da HandBike Battle 2014 adlı bir yarışa katıldım. Eşim Avusturya’ya gitmemizi de istemedi, hatta stresten iki kilo verdi. Onun stresi benim en büyük sorunum oldu.

Herkes bana “Bu seyahati yapma”, “Bu seyahati yapamazsın” dedi. Ben o kadar kararlıydım ki, bir an bile tereddüt etmedim.

Bu yolculuk süresince benim için önemli olan insanların daveti, ilgisiydi. Eğer ben engelli olmasaydım, biz her yerde konaklayabilirdik, yemek yiyebilirdik. İkramları, ilgileri, hepsi çok güzeldi.

Yolculukta beni yolda arkamdan itip ilerletenler oldu, takıldığım oldu, araçların gelemeyeceği yerler oldu, taşlı yollardan geçtik. Çamurlara battık, traktörler gelip bizi kurtardı.

Bu bisiklet seyahatinizle Türkiye’de ve Hollanda’da engelliler ile ilgili bir farkındalık yarattığınız bir gerçek. Yolculuk sırasında geçtiğiniz yerlerde de bu farkındalığı yaratabildiğinizi düşünüyor musunuz?

Rotamızdaki ülkelerde ulusal kanallara, değişik televizyon kanallarına, gazetelere, radyolara haber olduk. Düzenlediğimiz basın toplantıları çok

Bisiklet turunda Müjde'yi en çok etkileyen şey Balkan ülkelerinde gördüğü ilgiydi.

Funda Müjde, üç tekerlekli özel tasarım bisikletiye 3.500 km'lik bir yolculuk yaptı.

Funda Müjde, İstanbul'a gelirken Avusturya'da HandBike Battle 2014 yarışmasına katıldı.

Yolculuğu boyunca birçok şehirden geçen Funda Müjde, basın ilgi odağı oldu.

ilgi gördü. Haberlerimiz çıktıkça, "İyi ki varsınız", "Elinize sağlık" dediler.

Engelli ve engelsiz insanlar bana hep bundan sonraki hayatlarında beni unutmayacaklarını söylediler. "Biraz dirseğim ağrıyor, bacağım ağrıyor" diye söylendiklerinde beni düşüneceklerini dile getirdiler. "Bana ilham verdin. Artık hiçbir şeyden şikâyet etmeyeceğim" diyenler oldu.

Ben de birkaç mesaj vermeye çalıştım. Bunlardan birincisi "Never give up" (Hiçbir zaman vazgeçme), ikincisi de "Hareket etmek yaşamak demek"ti.

24 Ağustos günü bisiklet turunu İstanbul'da tamamladınız. O gün neler hissettiğinizi ve neler yaşadığınızı anlatabilir misiniz?

Türkiye'ye Kapıkule'den giriş yaptık.

Engelsiz Pedal Derneği ve Bisikletli Ulaşım Platformu'ndan üç kişiyle yola devam ettik. Sonra 10-15 kişi olduk. Bayrak aktarmış gibi bazıları yanımızda kaldı, bazıları geri döndü. O gün 500 kişiyi aşan bir topluluk olduk. 7'den 70'e Türkler, yabancılar herkes yanımıza gelip duygulandıklarını, ilham aldıklarını, takdir ettiklerini söylediler. Polis, İstiklal Caddesi'nden geçmemize izin vermedi. Hollanda Başkonsolosluğu'na Tarlabası tarafından girdik. Müzik ile birlikte rampadan beni bisikletle podyuma aldılar. Alkışlar, fotoğraflar... Ben böyle bir şey beklemiyordum. Çok ağladım.

Önümüzdeki günlerde bisikletinizle gitmek istediğiniz başka rotalar var mı?

Henüz bunu düşünmüyorum. Ciddi teklifler var. Söyleşi teklifleri, kitap

yazma önerisi, talk-show davetleri... Benim en büyük endişem şu anda konu taze diye çok talep var. Bir süre sonra her şeyin eskiye dönmesinden korkuyorum. Yine ekmek paramı kazanmam gerekiyor çünkü. Umarım bir yerlerde hem ilham verici hem de motivasyon verici konuşmalar yaparak para kazanırım. Hem insanlara örnek olurum hem de kitabımı yazarım. Eğer bu malzemeden bir de stand-up çıkarsa o zaman oyunculuk isteğimi de karşılamış olurum.

Gelecekle ilgili program yapmamayı bana hayat öğretti. Oyun turnemde Türkiye'ye tatile geldim, kaza geçirdim ve doktor eşliğinde Hollanda'ya döndüm. Bir daha hiçbir zaman yürüyemedim. İstanbul yürüyebildiğim son şehir oldu. Dolayısıyla bundan sonra olacak olanlara da açığım.

Kendisini Görünmez, Sorunları Görünür Kılıyor

BEDENİNİ KAMUFLE EDEREK GÖRÜNMEZ OLAN SANATÇI LİU BOLİN'İN ÇALIŞMALARI, 26-28 EYLÜL TARİHLERİ ARASINDA DÜZENLENEN ULUSLARARASI SANAT FUARI ARTINTERNETIONAL'DA SANATSEVERLERLE BULUŞACAK. ESERLERİNİ TÜRKİYE'DE İLK KEZ SERGİLEYECEK OLAN "GÖRÜNMEZ ADAM" LİU BOLİN, KAMUFLAJ İLE BİRLEŞTİRDİĞİ SANATINI VE ONUN ARKASINDA BULUNAN FELSEFESİNİ BİZDEN HABERLER DERGİSİ'NE ANLATTI.

Önce arka planı seçiyor, sonra kendini seçtiği fon ile aynı renge boyayarak görünmez oluyor. Sanat dünyasında "Görünmez Adam" olarak bilinen Liu Bolin, telefon kulübesinden süpermarkete, Çin Seddi'nden Olimpiyat Stadi'na kadar birçok yerde mekânın bir parçası oluyor. Kamuflajı, sanata dönüştüren Bolin'in sanatının ardında etkileyici bir felsefe yatıyor. Bolin, aslında sanatında kendisini görünmez yaparak, sorunları görünür kılmak için çalışıyor.

Bedeninizi kamufle ederek ortaya çıkardığınız çalışmalarınızda sanatsal kaygılarınızın dışında toplumsal konularla da ilgileniyorsunuz. Sanatta bu konulara eğilmeye karar vermeniz size öğretilen bir şey miydi yoksa yaşadığınız bir olay sonucunda mı oldu?

Hem lisansımı hem de yüksek lisansımı heykel alanında yaptım. Yıllarca aldığım derslerde realistlik becerilere yönelik eğitildim. Fakat okulda edindiğim tek beceri buymuş gibi görünüyordu. Realistik becerilerin veya heykel dilinin, toplumla iletişime geçmek ve gerçek hislerimi, özellikle tepkilerimi ve öfkemi dışa vurmak üzere bir çalışma yapmama yardımcı olmadığını gördüm.

İçine düştüğüm durum, hayatta kalma içgüdülerimi harekete geçirdi. Alınan eğitimin hiçbir öneminin olmadığını ve hayatını ifade etme arzusunun her şeyden daha önemli olduğunu anladım. O zamandan beri, iç dünyamı yansıtmak için hareketlerimi ve bedenimi kullanmaya çalışıyorum.

Dragon (Ejderha)

Doğrusu, sanatın en önemli unsurunun sanatçının iç dünyasının, özellikle hayat mücadelesinin ifade edilmesi olduğunu düşünüyorum.

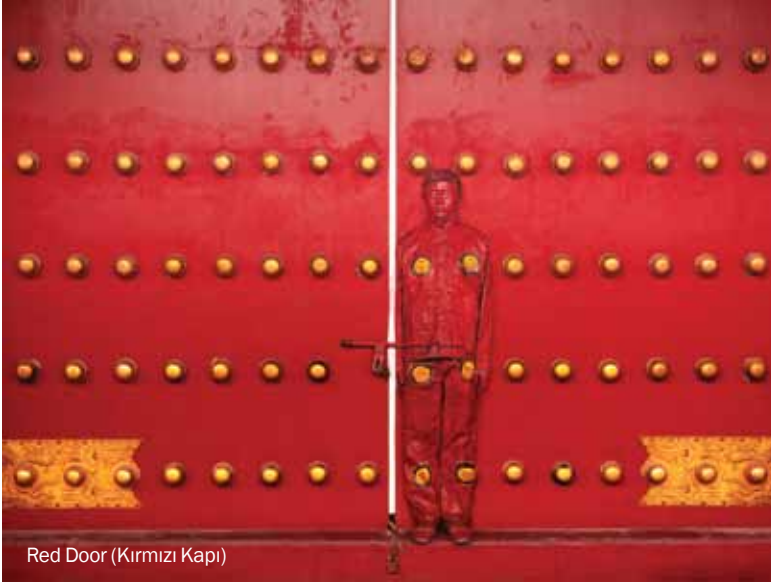
Bundan dokuz yıl önce, 140'tan fazla sanatçının yaşadığı Suojia Köyü'nün hükümet tarafından yıkılmasının ardından ilk defa sanatı bir protesto aracı olarak kullandınız ve çalışmalarınızı sergilediniz. Serginiz nasıl bir başarı elde etti?

Bu serinin ilk çalışması, 16 Kasım tarihinde tüm sanat köyü yıkıldıktan sonra 17 Kasım 2006 tarihinde oluşturuldu. Bu çalışma, "Demolish! Demolish! Demolish!" (Yıkın! Yıkın! Yıkın!) adlı protesto amaçlı bir sergide sunuldu ve o serginin posterleri oldu. O dönemde bu

çalışmanın sanatsal dili benzersizdi. Bu nedenle çalışma, protesto amaçlı serginin ardından bir sonraki sene de birçok sergide sunuldu.

Görünmezliğin sizin için tepkilerin dışı vurumu olduğunu söylüyorsunuz ve sanatı bazı şeyleri protesto etmek için kullanıyorsunuz. Daha geniş bir çerçeveden baktığımızda görünmez olarak neyi amaçlıyorsunuz?

Toplumun gelişmesiyle birlikte insanlar tarafından yapılan her şey, medeniyetin gelişimini engelleyen bir tür kısıtlamaya dönüştü. Bunun sonucu olarak çevrenin yok edilmesi insanların sağlığına zarar verecek. Politika ise, insanların zihinlerini kontrol edecek.

Red Door (Kırmızı Kapı)

Instant Noodles (Hazır Erişteler)

Çalışmamı, insanların toplumun gerçekçiliğini ve modern medeniyeti tekrar düşünmeleri ve bunlardan şüphe duymaları gerektiğini ifade etmek için kullanıyorum.

Bedeninizi kamufle edeceğiniz mekânları seçerken nelere dikkat ediyorsunuz?

Arka plan seçimi yaparken, arka plan ve insanların gelişimi arasındaki çelişkilere dikkat ediyorum. Birçok çalışmamda, iki unsur bir arada bulunur; bedenimin kaybolması ve arka plan. Bu nedenle, çalışmalarım arka plan çok önemli bir role ve anlama sahiptir.

Çin'de, Çin halkının düşüncelerinin ve toplumun değişmesinden kaynaklanan

sorunları kaydetmek üzere arka planlar seçiyorum. Arka planlar her zaman günlük görüntüler oluyor. Yoldan geçerken bu arka planları kolaylıkla görebilirsiniz. Diğer yandan, buralarda yaşayan insanlar, etraflarındaki umursamadıkları ve ciddiye almadıkları için gözlerinin önündeki bu arka planları fark edemiyor. Etraflarını fark etmelerini sağlayacağım. Toplumun değişmesinden kaynaklanan sorunları kaydetmek için çalışmalarımı kullanacağım.

Çalışmalarım, her birini göz önünde bulundurmam gereken, renkler, desenler ve arka planın karmaşıklığı gibi birçok faktör bulunuyor. Ancak arka plan hakkında düşündüğünüz sürece, arka planı yerleştirerek bir sanat eseri

LİU BOLİN, NEDEN GÖRÜNMEZ OLDU?

Liu Bolin, 2005 yılında Suojia Köyü Uluslararası Sanat Kampı'nın yıkılmasının ardından görünmez olarak yaşanan olayları protesto etmeye karar verdi ve Hiding in the City (Şehirde Saklanmak) serisini hazırladı. Liu Bolin, çevrenin korunmasına dikkat çekmek, sermayenin, para birikiminin ve ekonominin hayatı ne kadar etkilediğini göstermek için kendini gizleyerek sorunları protesto etti.

yaratabilirsiniz. Teoride, arka planı istediğiniz yere yerleştirebilirsiniz; ancak, insanların gerçekten neyi umursadıkları hakkında düşünmeniz, onların ilgisini çekmeniz gerekir.

Mekânın seçiminden sonra çalışmanız nasıl devam ediyor ve ne kadar sürüyor?

Arka planı kesinleştirdikten sonra, duracağım yer, yüzümü döneceğim yön, kameranın benden ne kadar uzakta olması gerektiği ve bu işi en iyi şekilde nasıl tamamlayacağım üzerine düşünüyorum. Duracağım yeri ve kameranın yerini doğruladıktan sonra, resmin düzeni de neredeyse kesinleşmiş oluyor. Bu hususları belirledikten sonra, bedenimin kaplanacağı renk, boyama şekli, temel noktaya nasıl odaklanılacağı, bedenimi kaplayan rengin bedenimde daha iyi ve hızlı bir şekilde görünmesinin nasıl sağlanacağı üzerine asistanlarımla görüşüyorum. Görüşmeyi bitirdikten sonra görevim, bir model gibi, hareket etmeden seçtiğim arka planın önünde durmak ve işlerini bitirmelerine yardımcı olmak için asistanlarımla uyumlu bir şekilde çalışmak oluyor.

Arka planın karmaşıklığı, çalışma süresini belirliyor. Arka plan yalın olduğunda, kamufle olmak için 3 veya 4 saat harcanıyor. Süpermarket isimli çalışma gibi karmaşık olduğunda ise uzun zaman alıyor. Çünkü canlandırılacak birçok renk ve ayrıntı var. Venezüella'da gerçekleştirdiğim bir çalışmada 6 ressam çalıştı ve çalışma 3 günde hazır hale geldi. Aslına bakılırsa bu süre, benim çalışmalarım için oldukça uzun bir süre...

Bir Yaşam Üstadı: Aydın Boysan

HAYATINDA ONLARCA YILI DEVİREREK 94 YAŞINA GİREN BİR
YAŞAM ÜSTADI AYDIN BOYSAN... HAFIZASI HALA DİPDİRİ VE BİR O
KADAR DA HAYATA DÜŞKÜN...

Kamuoyu onu farklı farklı kimlikleriyle tanısa da asıl mesleği mimarlık olan Aydın Boysan'ın İstanbul'da imza attığı pek çok binaya da rastlayabilirsiniz. 55 yıl süren mimarlık kariyerinde 200 futbol sahasını dolduracak kadar fazla sayıda proje gerçekleştirdiğini söyleyen Boysan, mimarlığı bıraksa da emekli olmadı ve aktif olarak çalışmaya devam etti. Mimarlığı bırakır bırakmaz tüm yaşamışlıkları aktarmak için 61 yaşında köşe yazısı yazmaya başladı, 63 yaşında ise ilk kitabını yazdı. Bugün 94 yaşında olan Aydın Boysan'ın 43. kitabı piyasaya çıktı.

Yazmayı, okumayı, insanlarla sohbet etmeyi seven Aydın Boysan şimdilerde Etiler'de boğaz manzaralı evinin balkonunda çok sevdiği çiçekleriyle ilgilenerek çalışmaya devam ediyor. Röportaj sırasında geride bıraktığı o yıllarla dalga geçercesine soruyor bizlere: "Hangi yıldayız?" "2014" diyoruz bizde... Gülüyor: "Ooo o kadar oldu mu yahu?"

Mimar, köşe yazarı, yazar, eğitimci Aydın Boysan ve tüm bunları kapsayan yaşamayı seven, yaşamı erbabı bir adam Aydın Boysan... İsmi önüne pek çok sıfat koymayı başarabilen biri olarak nasıl bir hayat yaşadınız?

Nejat Eczacıbaşı ile yeni tanışmıştık ve bana sormuştu: "Üstad zat-ı aliniz Fransız terbiyesi mi, İngiliz terbiyesi mi aldınız?" Ben de kendisine "Benim terbiye aldığım yerler Davutpaşa Çöp İskelesi, Davutpaşa İspanak Viranesi, Samatya Narlıkapı Çıkmazı, Yeşilköy Bamyı Tarlası'dır" dedim. Kahkahalar patladı tabi.

Çok güzel bir hayat yaşadım. Ben bir daha dünyaya gelsem tipatıp aynı hayatı yaşamayı isterdim. Başka bir hayat yaşamayı istemedim hiç. Yaşadığım hayat bana yetti. Her şeyiyle birlikte, geleceğiyle mazisiyle birlikte, çok güzel bir hayat yaşadım.

Ancak kederlerim de oldu. Onlardan hiç bahsetmeyeyim. Hem kimseyi üzmem istemem hem de hatırlayıp da kendimi üzmem istemiyorum. Kederler elbette oldu ancak ben hayatı hep güzellikleriyle yaşamayı ve geri dönüp

"Çocukluğumda bizim evimizde hep müzik çalınırdı. Benim rahmetli annem çok güzel keman çalardı. Komşularımızla birlikte Narlıkapı Çıkmazı'nda akşamları toplanır, koro halinde hep birlikte meşk ederdik."

baktığımda bunları hatırlamayı kendime düstur edindim. Ama mutluluk nedir dersiniz, baba olduğumu anladığım o ilk an başka hiçbir şeye değişmem. Baba olduğum an, çocuğumu ilk kucağıma aldığım an benim için büyük bir mutluluktu. 1954'te doğdu ve o kocaman bir adam oldu. Şimdi düşünüyorum da üzülüyorum, benim oğlum da ihtiyarlamaya başladı yahu...

Nasıl bir çocukluk geçirdiniz peki? Hafızanızda canlanan çocukluk nasıl?

Ben ara sıra düşünüyorum da çok güzel bir çocukluk geçirdim. İstanbul'un kenar mahallelerinde geçti çocukluğum. Ancak eski kenar mahallelerinin

de kendi içinde çok güzel bir yaşam kültürü vardı. Komşuluklarımız, dostluklarımız hepsi bir başkaydı.

Çocukluğumda bizim evimizde hep müzik çalınırdı. Benim rahmetli annem çok güzel keman çalardı. Komşularımızla birlikte Narlıkapı Çıkmazı'nda akşamları toplanır, koro halinde hep birlikte meşk ederdik.

Benim yetişmemde İstanbul'un kenar mahallelerinde çocukluğumun geçmesinin büyük bir payı var. O kültürle yetişerek hayatımın anlamını anladım. Zor şartlarda yaşıyorduk ama onun verdiği eziklik asla olmadı içimizde. Çünkü çevremiz çok kültürlü insanlardan oluşuyordu. Başta kendi ailem olmak üzere çevremdeki herkesin hayata baktığı o geniş çerçeve bana da yeni görüş fırsatları yarattı. Onlar ne kadar geniş baktıysa hayata ben de o kadar geniş bakmaya alıştım.

Hayatınızda köşe taşları var. 35 yaşında ilk kez yabancı dil öğrendiniz, 61 yaşında gazetelerde yazmaya başladınız. İlk kitabınızı da 63 yaşında yazdınız. Neden bu kadar geç yazmaya başladınız?

Daha önce vaktim olmadı. Çünkü mimar olarak çok binalar yaptım. Çok meşgul idim. Aynı zamanda 15 sene İstanbul Teknik Üniversitesi'nde mimarlık dersleri de verdim. Ayrıca Mimarlar Odası'nın kurucularındanım. İlk yönetim kurulu üyesi ve ilk genel sekreteriyim. Sonra İstanbul Şubesi Başkanı oldum. 55 yıl mimarlık devam etti. Yaptığım binaları bitştirerek toptasınız, 200 futbol sahasını doldurur.

Sizi yazmaya kim teşvik etti?

Okumayı ve yazmayı çok sevdim. Öğrenciliğimden beri, yazardım. Rahatlıkla söyleyebilirim ki binlerce kitap okumuşumdur. Ama yazmaya beni can dostlarımdan Hasan Pulur teşvik etti. Biz onunla akşam sofralarında buluşan iki arkadaş idik. O masalarda o kadar güzel sohbetler olurdu ki, Hasan Pulur burada konuştuklarımızı yazıya dökmemiz durumunda, bu yazıların insanların ilgisini çekeceğini düşündü. Beni sürükledi köşe yazısı

yazmaya. Yazmaya başladığımda 61 yaşındaydım. Birinci kitabım çıktığında 63 yaşında idim. Şimdi oldum 94 ve 43. kitabı bitirdim.

Bu kadar yıla bunca kitabı nasıl şıdırdınız peki?

Çalışmaya o kadar alıştık ki biz. İlkokulda benim bir öğretmenim vardı, ondan ödüm kopardı. Çünkü bir şey olsa ilk beni cezalandırırdı. Neden? 4 sene bana öğretmenlik yapan o kişi benim annem olurdu da ondan. Ayrım olmasın diye zaten ilk olarak beni cezalandırır idi.

Annenizin öğretmen olması sizin öğrencilik hayatınızı nasıl etkiledi?

Efendim sanılıyor ki iltimas edilecek. İltimas ne demek? Bilakis diğer öğrencilere göre çok daha acımasızdı bana karşı. İltimas ettiği düşünülmesin diye yaramazlık etsem de etmesem de ilk önce beni döverdi. Bu da beni korkudan çok çalışkan olmaya yönlendirdi. Bir de düşünsenize akşam evde, her çocuğun 'ödevim yok' deme şansı varken. Benim asla öyle bir şansım olmadı. Bir şey olmasa da mutlaka beni çalıştırdı. Çalışmaya o kadar alıştım ki. Annemin vefatından yıllar geçmesine rağmen hala geceleri çalışmadan duramıyorum. Uslu uslu oturamıyorum evde.

Nasıl bir babasınız peki?

Şefkatli ve oğlunu seven bir babayım. Oğlum da benim gibi bir mimar.

Peki, siz mi zorladınız onu mimar olması konusunda?

Asla... Bana defalarca danıştı. Benim fikrimi almak istedi. Ama ben o dönemde ondan kaçtım. İstedim ki, kendi karar versin. Neden diye sorarsanız, sonrasında pişman olursa beni suçlamasın. Ben de kendimi suçlamamak için bu kararı vermesinde etkili olmadım. Ancak kendisi isteyerek ve severek mimar olmayı tercih etti. Elbette benden de etkilenmiştir.

Sonrasında baba-oğul iki mimar olarak çok güzel bir projeye imza attık ve birlikte bir kitap yazdık. Benim için çok güzel bir deneyim oldu.

“Ben kenar mahalle yetiştirmesiyim. Bugüne kadar insanlarla yakın ilişkiler kurdum ve onlar da beni çok sevdi.”

Peki mimarlık sizin seçiminiz miydi?

Mimarlık benim seçimimdi. 1940'ta Tıp Fakültesi'ne kaydolmak çok kolaydı. Ama mimarlık öyle değildi. Onun için sınava girmek gerekiyordu. Mimarlık mesleği bana ömür boyu mutluluk verdi ve bu kararımdan hiç pişmanlık duymadım.

Bir mimar gözünden İstanbul'u nasıl görüyorsunuz?

Yürekler acısı... Ben doğduğumda – ben ne zaman doğmuştum, sanırım ben doğduğumda Vahdettin hala padişahı- (gülüyor) İstanbul nüfusu 1 milyonun epey altında idi. Ben İstanbul'un yaşadığı bu dönüşüme tanık oldum. 94 yaşında 700 bin nüfuslu bir İstanbul'dan bugün 20 milyon nüfuslu bir İstanbul'a gelene kadar olan zamanın tümünü yaşadım. Dünyayı da gezdim ama aklım, fikrim ve ruhum İstanbul'da kaldı hep. Bu şehirde doğmuş, büyümüş, yaşlanmış

olmaktan dolayı hala çok mutluyum. Ama bu şehrin bu derece kalabalıklaşması, cibilliyetini kaybetmesinden dolayı son derece üzgünüm, kahroluyorum. Eski İstanbul'un hali bir başkaydı. Bizim Narlıkapı Çıkmazı'nda tiyatro vardı. O tiyatrodaki William Shakespeare, Molière oynardı. Yani biz Narlıkapı Çıkmazı'nda ki komşularımızla birlikte koro yapar şarkılar söylerdik. Başka bir hayat idi. 40 yıldır oturduğum Etiler'deki apartmandaki komşularımın birçoğunun yüzünü görmedim. Komşuluk ilişkileri bile eskisi gibi değil. Son derece çirkin bir gelişmedir bu.

Hele hele cep telefonu denen şeye fena halde sinirleniyorum. Herkesin her an ulaşılabilir olmasında bir gariplik var. Bana bir yakın dostum cep telefonu hediye etti. Kendisi bana dedi ki; “Sen al bunu numaran bir bende olsun bir de eşinde olsun. Ben de peki dedim. Bir akşam sofrasında otururken telefonum çaldı. Telefonun ucundaki ses yani eşim “Sakin içkiyi fazla kaçırma” dedi. O gün cep telefonu kullanmayı bıraktım.

Siz hep hayatın güzelliklerine dair insanları yönlendiren biri oldunuz. Siz danışır mısınız önemli kararlar almadan önce birilerine. Var mı hayatınızda böyle biri?

Var elbette. Danışırım da üstelik. Danışmadan ciddi şeylere karar vermek fazla bencilik ve yakışsız bir iş olur. Hatta tanıdığım insanlar arasında seçtiklerime danışmayı çok severim. Aslında ben bu yaşa gelince akrabalarım, yakınlarımların sayısı biraz azaldı. Ama arkadaşlarımların önemli bir kısmı hala çok şükür yaşıyor. Onlara danışırım önemli konularda...

Aslına bakılırsa dostlarımların arasında da kaybettiğim de çok insan oldu. Hatta onlar aklıma geldikçe hala yaşadığıma bir çeşit mahcubiyet içinde bakıyorum. Ama çare yok. Onları hatırlayıp sevgilerini yüreğimde tazelemek bana mutluluk veriyor.

Rahmetli Vehbi Koç da sizin eski dostlarınızdan biriydi. Neler hatırlıyorsunuz kendisine dair?

Koç Holding olunca Vehbi Bey ile ilgili hikâyeler akla geliyor. Vehbi Bey ile

AYDIN BOYSAN'A KELİMELERİN HATIRLATTIKLARI

Çapkınlık?

Anlatılmaz yaşanır.

Hayat?

Derdine, çilesine rağmen yaşanılabilir...

İstanbul?

Yaşamaktan keyif aldığım tek şehir.

Delilik?

Çok saygıdeğer bir şey. Herkesin biraz deli olması gerekiyor.

Aşk?

Eşime duyduğum o sonsuz duygu.

Akşam sofrası?

Hergele takımıyla güzel sohbetler.

Çayırova Arçelik binaları yapılacaktı ve benim görev almam söz konusu oldu. İş vesilesiyle tanıştık ama sonrasında iki iyi dost olduk. Vehbi Bey, ilginç bir insandı. Asla söylediği bir şeyi unutmazdı, o nedenle istediği her şeyi hatırlar ve işin peşine düşerdi. Bu yüzden ona hiç kimse yanlış yapamazdı. Vehbi Bey'in bugün Türkiye'nin en büyük şirketlerinden birinin kurucusu olması o dönemlerdeki mesleki davranışlarını düşündüğümde hiç de şaşırtıcı değil.

Ancak iş yaparken zor biriydi. Hatta onun zor olduğu herkes tarafından söylenirdi. Ancak çalışırken anladım ki söyleyenler az bile söylemişler. (gülüyor) Aslında onunla dost olmak iş yapmaktan daha kolay oldu diyebil-

“Aslına bakılırsa dostlarımın arasında kaybettiğim çok insan oldu. Hatta onlar aklıma geldikçe hala yaşadığıma bir çeşit mahecubiyet içinde bakıyorum.”

rim. Keyifli, oldukça zeki ve gerçekten çok çalışkan biriydi. Çalışmaktan büyük bir keyif alırdı.

Sizin gibi hayatı seven birinden hayata dair birkaç tüyo almadan olmaz.

Üzüntülerinizi arkanıza atmayın, onları ciddiye alın. Ancak bu üzüntülere karşı koymayı da mutlaka öğrenin. Benim başıma çok üzüntü geldi. Benden 2 yaş küçük kardeşim çok genç yaşta veremden öldü. Çok sevdiğim insanların kaybettim. Çevremdeki herkesin dünyası değişti ancak kalanlar ile mutlu olmayı da bilmek gerekiyor. Yaşamda elimize ne geçtiyse onlarla yetinmekten başka bir çare yok. Yaşam çok güzeldir, bunu bilin. Bütün çekilmiş olan ve çekilecek olan çilelerine rağmen.

FOTOĞRAF: SÜREYYA YILMAZ DERNEK

“Müzik ile Aramızda Müşterek Bir Hesap Açtık”

DÜNYACA ÜNLÜ ARP SANATÇISI ŞİRİN PANCAROĞLU’NUN, TÜRKİYE’YE DÖNMESİNİN ÜZERİNDEN NEREDEYSE 14 YIL GEÇTİ. SANATÇI BU 14 YIL İÇERİSİNDE HEM MÜZİĞİNİ TÜRK KÜLTÜRÜYLE BESLEDİ HEM DE TÜRKİYE’Yİ ALIŞKIN OLMADIĞI BİR TINISI OLAN ARPIN SAKİNLEŞTİRİCİ SESİYLE TANIŞTIRDI.

Şirin Pancaroğlu’nun çok küçük yaşlarda başladığı müzik yolculuğu 10 yaşında arp ile tanışmasıyla bambaşka bir hal aldı. Kendi deyimiyle bu ‘su ve inci tanesi sesli enstrüman’ artık onun bedeninin bir parçası haline geldi. Daha 13 yaşında küçücük bir kız çocuğuyken enstrümanını da yanına alıp, yurt dışına eğitim almaya gitti ve uzun yıllar kariyerini yurt dışında sürdürdü. Washington Post Gazetesi onu “Uluslararası ölçekte büyük bir yetenek” olarak nitelendirdi.

Ardından yine kendi deneyimiyle ‘köklerini aramak için’ doğduğu topraklara geri döndü. Şirin Pancaroğlu, bugün Türkiye’de yavaş yavaş bir dinleyici kitlesi oluşan arpin tanıtımı için çaba harcayan belki de tek kişi. Tüm bunları yaparken tarihin koridorlarında dolaşıyor ve tarihte karşılaştığı bir ezgiyi, arp ile yorumlamaya devam ediyor. Tabi bedeninin bir parçası olan bu enstrümanını yanından hiç ayırmadan...

Müziğe ilginiz küçük yaşlarda başlamış. Piyano çalmaya 5 yaşında başlamışsınız ve İstanbul Devlet Konservatuarı’na girmişsiniz. Peki kültür olarak çok da aşina olmadığımız arp ile nasıl tanıştınız?

Ben aslında müziğe nasıl başladığımı hatırlamıyorum. Evin içinde müzik aleti olduğu zaman ve büyüklerden biri bir müzik aleti çalıyorsa mutlaka çocuklar da çalmaya başlıyor. Babam klasik gitar çalardı. Annemin de

çocukluğundan kalma, eve getirmiş olduğu bir duvar piyanosu vardı. Çocukken Ankara’da oturuyorduk ve burada babamın kendi gitar çevresi vardı; gitar severler ve amatör olarak gitar çalanlar. Babamı ve onları dinleyerek kulağımda melodiler, notalar oluşmaya başladı.

Ardından Ankara’dan İstanbul’a taşındık ve babam beni konserlere götürmeye başladı. Müzik festivallerinde güzel konserler dinlemeye başladık. Evdeki piyanoyu da hafif hafif çalmaya başlamıştım. Sonra da ders almaya başladım. İstanbul’da kısa bir dönem ders aldıktan sonra bu öğrendiklerimi geliştirerek piyanoda epey ilerlemiş oldum.

İlkokul sonrasında ise babam konser-vatuara girmem için beni çok teşvik etti. Hocalarım bana “Ne çalmak istiyorsun” diye sorduğunda bir cevabım da olmadığı için “Gel sen arp çal” dediler ve biraz tesadüfî de olsa arp ile tanışmam bu şekilde oldu.

10 yaşında bir çocuğun arpla ilişkisi hem bedensel hem ruhsal olarak da ilginç. Bu durum çocukluğunuz açısından nasıl bir deneyim oldu ve müziğe bakışınızı nasıl yönlendirdi?

Arp ilk çaldığımda sesinden gerçekten çok etkilendim. Su sesi, yağmur sesi, inci taneleri gibi gelmişti bana. Çok büyülenmişim. Çok yakınınızda, bedeninizde hissediyorsunuz o sesi. İlk defa arp çaldığımda, “Bu çalgı çok güzel, bir daha çalacağım” dedim.

Müzikle çocukluktan itibaren bağı olan kişilerin hayata bakışı, insanlarla ilişkisi, hayatla ilişkisi biraz daha farklı oluyor. Müzik öncesi ve sonrasında arp ile devam eden hayatınız nasıldı? Kişisel gelişiminizi nasıl etkiledi?

Müzik her şeyden önce çok disipline edici bir şey. Çocuk yaştan itibaren gündelik bir rutininiz oluyor. Müzik eğitimi almak için 13 yaşından itibaren ailemden uzak yaşadım. Ailem ve müzikle aramda bir bağ, bir bağımlılık var. Bir yandan ailemden feragat etmek zorunda kaldım,

bir yandan da aile ortamının çocuklar ve ergenler için getirdiği birtakım rahatlıklar var ve onlardan da uzak kalmış oldum. Dolayısıyla biz müzik ile bankada bir hesap açtık ve yoldaş olduğumuzu düşünüyorum. Müziğin bana getireceği çok şey olduğunu düşünüyorum. Bana erken yaşta disiplin getirdi. Büyük bir şeye dayanarak yürümenin getirdiği inanç gibi bir şey. Gerçekten inanmak. Bunları erken yaşta tatmak zorunda kaldım. Aile ortamında müzikle yaşasaydım, yine bir şeyler yaşıyor olacaktım ama aile ortamından uzak bir yerde müzikle yol almak bir çocuk için daha farklı bir şey. Tüm bu yaşanmışlıklar nedeniyle müziğe kolay kolay kızmam, kolay kolay “Bu ne kadar zor, olmuyor” diye de düşünmem çünkü onun bir büyüğü olduğunu düşünüyorum.

Köklerimi çok merak ettiğim için Türkiye’ye döndüm. Bu topraklardaki medeniyetler çok ilgimi çekiyor ve bunu yaptığım müziğe yansıtmak hoşuma gidiyor.

Türkiye’ye dönüşünüzü “Köklerimi aramak için döndüm” diyerek tanımlıyorsunuz. Aramak için mi döndünüz yoksa Türkiye’deki müzik ortamı sizi o arayışa mı yönlendirdi?

İkisi de geçerli. Gelirken şunu biliyordum, özel olmanız için başkalarından daha farklı bir kaynaktan besleniyor olmanız gerekiyor. Dünyada özel bir şey yapmanız için yapılanları tekrar etmek bir yol değil. Ben kendim olmalıyım diye düşünüyorum. Burada doğmuşum, 13 yaşına kadar burada yaşamışım. Kulağımda buranın müzikleri de var. İlk geldiğimde çok donanımsızdım, Türk eseri, Türk müziği icra etme gibi bir beceri kazanmamıştım ki. Tamamen batıda, batı eğitimi alarak gelmişim. Batıdan geldiği bilinen bir çalgı çalışıyorum. Buraya geldikten sonra aslında anladım ki arp batıdan bir çalgı değil, doğudan da değil, hiçbir yerden de değil, her yerden. Dolayısıyla bütün kültürlerin içinde yeşermiş olması çalgının özünde de var. Bu çalgıyı çalarken de bunu merak ediyorsunuz. Piyano çalışıyor olsaydım, piyano belli bir zamandan sonra ortaya çıkmış modern bir çalgıdır. Benim çaldığım çalgı öyle değil, benimkisi insanlık kadar eski. Böyle bir yerde yaşamak, böyle bir ülkenin ve bu toprakların arkasına gitmek beni cezbedti. Öğren-

dikten sonra bütün motivasyonlarınız dallanıyor. Biraz deneyim kazanıp, Türkiye'deki bestecilerle birtakım müzikler, albümler, projeler, eserler ortaya çıkardıktan sonra farklı alanlara girmeye karar verdim.

Çengnağme albümünün çıkışı da enteresan. Sanırım bazı minyatürlere bakarak “çeng” diye bir çalgının var olduğunu görüyorsunuz ve onun ardından bu enstrümanı özel olarak yapıyorsunuz, değil mi?

Evet, o çalgının birkaç prototipi yapıldı. İlki olmadı, diğerleri de istediğimiz gibi olmadı. Şu an hala yeni bir çeng yapılıyor. Üzerine birtakım şeyler ekliyoruz, sürekli değiştiriyoruz. Dolayısıyla bu, devam eden bir süreç. Yok olmuş bir çalgıyı tekrar yaratıp, resimlere bakıp bugün nasıl hayal edebiliriz, bugün tekrar kullanmak istesek nasıl çalışılabilir, nasıl tekrar kazanılabilir? Unutmayalım bu çalgıyı; bu enstrüman vardı, yok olmuştu ama biz ona tekrardan verebileceğimiz canı verelim. Bunu yapmaya çalıştık, o zaman da araştırmacılık devreye giriyor.

Türkiye’de hem arp müziği dinleyicisi ve yeni kuşağın bu çalgıya ilgisini nasıl görüyorsunuz? Arp ile ilgili olarak nasıl bir profil var Türkiye’de?

Bir profil yoktu, bir profil oldu. Çok çalarak oluyor bu. Sesini duyurmanız lazım çalgının. Benim bu işten hiçbir kazancım olmasa bile arp çalacağım diye başladım. Arp benimle pek çok haneye girdi.

Bu müziği tanıtmak için ayrıca Arp Sanatı Derneği kurduk. Bu da iştah kabartan bir şey oldu. Böyle bir çalgının etrafında bir sivil toplum kuruluşu oluşturmanın muazzam eziyetleri ve zorlukları var. Mevzuatları var, kuralları var. Sivil toplumun Türkiye’de itibarı düşük. Yeni yeni geliyor bunlar. Bunlarla boğuşarak tamamen gönüllü olarak bu enstrümanın tanınması ve gelecek kuşaklara aktarılması için zaman ayırıyoruz.

Ayrıca en önemli şey ise çalgının Türkiye’de üretilmesiydi. Eğer

Şirin Pancaroğlu, arpa Türkiye’de tanıtılmasına yönelik pek çok çalışmaya imza atıyor.

Türkiye’de üretilirse maliyetler düşecek ve insanlar bunu alabilecek. Bu alanın eğitimi konusunda önemli bir yol kat edilecek.

Bir de Tango albüm hazırlıkları var. Bu konuda çalışmalarınız nasıl devam ediyor?

Türkiye’de tangonun alt bir kültürü var. O da çok yeni bir şey değil aslında. 1950’lerde Cumhuriyet Baloları’nda tango yapma geleneği varmış. Aslında 1940’lardan sonra tango Arjantin’den dünyaya yayılmaya başlıyor. Bu akımdan Türkiye de etkileniyor. TRT çok etkili olmuş. Radyoda çok fazla tango çalmış. İnsanlar tango yapırlarmış. Sonra 1950’lerde tangoyu seslendiren birtakım kişiler oluyor. Ama sonra tango yok oluyor. Dolayısıyla Türkiye’nin yakın tarihindeki bir şeyi, özellikle bir kuşakta yer etmiş sevilen bir müzik türü tekrar son 10 senede büyük şehirlerde canlandı. Hatta İstanbul, dünyada milonganın en çok yapıldığı şehirlerden biri. Dans ağırlıklı ama müziğin üzerine dans ediyorlar. Dolayısıyla ufak tango grupları, tango orkestraları gibi şeyler de çevresinde üremeye başladı. Ama ben müzikal üretim görmedim. Dolayısıyla benim 2011 yılında yaptığım Cafe Tango projem, bir gösteri. İçinde dans var, tiyatro var, müzik var, hepsi bir arada. Onu geçen sene yeni bestelerle geliştirdik ve bir albüm haline

TARİHİN İZİNDE MÜZİK

Şirin Pancaroğlu’nun çıkardığı Çengname albümü, tarihi kitaplarda gördüğü minyatürlerde arp benzeri bir çalgının varlığını keşfetmesiyle oluştu. Tarihin derinliklerinde iz süren Pancaroğlu, bir tür arp olan ‘çeng’in Mezopotamya coğrafyasında kullanıldığını gördü. Bu bölgede zamanla yok olan bu çalgının yolu Orta Çağ’da İran, Irak ve Türkiye’ye düştü. Çalgıdan en son bahseden kişi ise 17. yy’da Evliya Çelebi oldu. Tüm bu tarihsel yolculuğun izini süren Pancaroğlu, yüzyıllar öncesine ait olan ‘çeng’i yeniden müzik dünyasına kavuşturdu. Şimdilerde sürekli yenilenen bu çalgıdan esinlenerek yaptığı albümü ise müzikseverlerle buluşuyor.

getirdik. Şimdilerde bunun heyecanı içerisindeyiz. Tabii bu konuda desteğe de ihtiyacımız var. Çünkü bu kadar niş alanlarda çalışan insanlar için bir albüm ortaya koymak gerçekten oldukça güç.

Bazı yatırımların karşılığını
anında alırsınız.

YAPI KREDİ ÜLKEM İÇİN FONU

Yaptığınız yatırımın bir çocuğu gülümseteceğini bilmek sizi de mutlu etmez mi? Ülkem İçin Fonu'na yaptığınız yatırımla okullarda engelli öğrencilere uygun koşullar sağlanıyor, verdiğiniz destekle eğitime engel kalmıyor.

yapikredi.com.tr
444 0 444

 YapıKredi

SAĞLIKLI BİR VÜCUT İÇİN BAĞIŞIKLIK SİSTEMİNİZİ GÜÇLENDİRİN

GÜÇLÜ BİR BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ İÇİN
BOL BOL SU İÇİN, SEBZE VE MEYVE
TÜKETİN, OLUMSUZ DAVRANIŞLARDAN
UZAKLAŞIN, UYKU DÜZENİNİZE DİKKAT
EDİN VE EGZERSİZİ YAŞAMINIZIN
MERKEZİNE KOYUN.

01

SU İÇİN

Gün içerisinde en az iki litre su tüketin. Besinlerin hücrelerimize ulaşmasını sağlayan su, bakterilerin ve virüslerin etkisiz hale gelmesine yardımcı olur. Aynı zamanda su, kanın bütün hücrelere yeterli oksijeni taşımalarını sağlar. Bu durumda vücudun tüm sistemleri yeterli şekilde çalışır.

02

SEBZE VE MEYVE TÜKETİN

Sık sık taze sebze ve meyve tüketin. Yaz aylarında özellikle her gün domates yiyin. Kışın da yazdan konserve yaptığınız domatesleri tüketebilirsiniz. Turunçgil, içeriğindeki karoten sayesinde kanserden korur. Brokoli, karnabahar ve lahana gibi bitkisel besinler de kanser riskini azaltır. Keten tohumu, sarımsak ve yeşil soğan, pırasa, kereviz gibi sebzeler de C vitamini ve antioksidan açısından oldukça zengin. Bal kabağı, taze kırmızıbiber, ıspanak, bezelye, nar, ceviz, fındık, yumurta, yeşil çay, süt ve ekinezya da bağışıklık sisteminizi güçlendirmek için oldukça faydalıdır.

03

OLUMSUZ ALİŞKANLIKLARINIZI TERK EDİN

Kafein, alkol ve sigaranın aşırı kullanımı da bağışıklık sisteminizi olumsuz etkileyecek alışkanlıklar içerisinde yer alır. Bu alışkanlıkları terk ederek veya azaltarak yerlerine tam gıdalar, taze meyve ve sebze suları ekleyebilirsiniz.

05

AKTİF BİR YAŞAM BENİMSEYİN

Bağışıklık sisteminizi güçlendirmek için yapabileceğiniz bir diğer şey ise egzersiz! Düzenli yapılan egzersiz, stresinizi azaltır, kemik erimesi, kalp hastalıkları ve bazı kanser hücrelerinin oluşumunu önler. Bu nedenle haftada birkaç kez düzenli spor yapmaya gayret edin. Yürüyüş, bisiklet, yüzme, yoga, golf veya tenis... Hareket ettiğiniz sürece hiçbirinin zararı yok ama faydası çok...

04

UYKU DÜZENİNİZE ÖNEM VERİN

Uyku düzenine dikkat etmek de savunma mekanizmanızı olumlu etkileyecektir. Her yetişkin 7 ila 9 saate kadar uyumalı. Daha iyi bir uykuyu için ise düzenli spor yapmak, yatmadan önce kafein ve alkolden uzak durmak, oda sıcaklığını uygun hale getirmek gerekiyor.

Brooks Brothers

THE ORIGINAL AMERICAN BRAND

ZORLU CENTER ISTANBUL - AKASYA ACIBADEM

BROOKSBROTHERS.COM

NEW YORK

LONDON

PARIS

MILAN

ROME

MADRID

MOSCOW

SHANGHAI

TOKYO

HONG KONG

KAYNAĞINDAN SOFRALARA PÜRSU

Doğal kaynak suyu Pürsu,
eşsiz lezzetiyle evlerinize geliyor.

www.pursu.com.tr / 444 9 787

